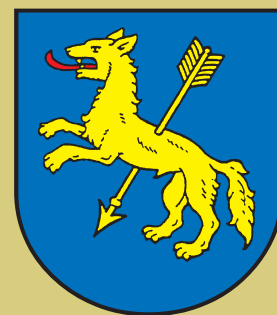

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 18/2015

vyšlo 9. 10. 2015

cena 15 Kč

**Zastupitelstvo: DPH prodraží
od příštího roku pozemky města**

**Rýmařovskem povedou čtyřicetimet-
rové stožáry velmi vysokého napětí**

ročník XVII.

**Na budově lékárny Avion byla
odhalena pamětní deska O. Marburga**

**Zuškaband a Vox montana koncertovaly
v italském městě Arcu**

**Klub Jiu-jitsu Sebeobrana Rýmařov slaví
10. výročí založení**

Moravskoslezský kraj informuje

Jak šmakuje Moravskoslezsko – tentokrát na Sovinci

Gastrofestival na Sovinci, to tady ještě nebylo. V sobotu 3. října se hrad proměnil v jednu velkou kulinářskou pevnost. Uskutečnil se tu pátý ročník akce Jak šmakuje Moravskoslezsko, kterou pořádá Moravskoslezský kraj.

„Na hradě Sovinci se během sobotního gastrofestivalu pohybovalo přibližně tisíc návštěvníků, což je ideální počet. Většina z nich byla nadšená, mnozí kvitovali bohatý doprovodný program jak pro děti, tak dospělé. Někteří se vyjádřili, že by uvítali ještě širší nabídku regionálních specialit, to však s ohledem na disponibilní prostor hradu nebylo možné zajistit. Velkou radost jsme určitě udělali i těm, kteří si chtěli z gastrofestivalu odnést naše kuchařky krajoých receptů, jelikož jsme měli k dispozici všechny čtyři díly. V sobotu jsme jich rozdali 2 000 kusů,“ sdělila bezprostředně po akci koordinátorka Ema Havelková, referentka pro cestovní ruch a projekty odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Návštěvníci gastrofestivalu měli možnost ochutnat nejen krajoé recepty a regionální potraviny, ale také zhlédnout kuchařskou show Filipa Sajlera a Ondřeje Slaniny, známých z pořadu České televize Kluci v akci.

Místo pro realizaci gastrofestivalu Jak šmakuje Moravskoslezsko vybírají pořadatelé vždy na jaře a už dnes je nápadů na další ročníky podle Emy Havelkové celá řada. „Snažíme se využívat zajímavá místa v Moravskoslezském kraji tak, abychom mohli propojit oslavu dobrého jídla a pití s návštěvou nějaké turistické atraktivity. Kromě toho musíme při výběru dbát na proveditelnost akce v daném prostředí, protože gastrofestival má vysoké nároky na technické zajištění. První dva ročníky se konaly na hradě Hukvaldy, v roce 2013 jsme navštívili zámek v Bruntále a loni jsme využili možnosti prezentovat náš gastrofestival v Trojhalí v Ostravě,“ přiblížila historii Ema Havelková. Přípraven byl bohatý doprovodný program, který vyvrcholil vystoupením cimbálové muziky Grajcar z Dolních Bojanovic a koncertem

hudební skupiny Petr Bende & Band. Ani děti se nenudily. Na hrad za nimi dorazili Draci v hrnci, ovečka Shaun i pohádkové představení. U hlavní brány je vítala hradní Bílá paní a kašpárek-žonglér. Děti se bavily při hrátkách s těstem, dortování či soutěžích. Slavnostního otevření se navíc dočkaly barokní opevnění a podzemní chodba hradu, zpřístupněn byl také poklad stříbrných mincí z Milotic.

Jak šmakuje Moravskoslezsko není jen o festivalu. „V rámci tohoto projektu pořádáme řadu prezentací a dalších aktivit, např. Moravskoslezské večery, které realizují naše partnerské restaurace v průběhu celého roku. V nich mohou návštěvníci nejen ochutnat krajoé speciality, ale užít si i show a doprovodný kulturní program,“ doplnila Ema Havelková.

Více informací a pozvánky na akce jsou na www.jaksmakuje.cz nebo www.facebook.com/jaksmakujemoravskoslezsko. JiKo

Pár slov... o dětských hrách

Často slyšíme v televizi a čteme v novinách, že české děti tráví čím dál více času pasivně u televize či na internetu než hraním si venku v přírodě, a jak je to špatné. S tím samozřejmě nelze nesoouhlasit, ale když odhlédneme od toho, že jsme to my, kdo svým dětem kupujeme mobil či tablet a dovolíme jim povalování u obrazovky, zůstává ještě jeden problém: kdo by měl děti vlastně naučit hrát si venku?

Naše děti dnes neznají stavění „bunkrů“ za použití větví a obřích listů lopuchů, neumějí hrát „čáru“ ani skákat „panáka“ nebo „školku“ přes švihadlo či s gumou. My jsme to v dobách svého dětství dělali při pobíhání venku jaksi automaticky...

Ze školky jsme si odnesli leda tak „Zajíčka v své jamce“, kdy vybraný jedinec představující zajíčka chodí v kruhu ostatních dětí, které zpívají *Zajíček v své jamce sedí sám, ubožáčku, co je ti, že nemůžeš skákat, chutě skoč, chutě skoč a vyskoč!*, a na ta slova zajíček skočí na krk jinému dítěti, které se tak stává zajíčkem, a celá věc se opakuje. To mi přišlo značně nezapadlé už jako tříleté. Ve škole pak byla vychovatelkami zvláště oblíbená hra „Na rybičky“, kdy se postaví na jednu stranu hřiště vybraný rybař a na druhou zbytek dětí. Za vřeštění *Rybičky, rybičky, lóóóvte sééé* běží rybař proti rybám, koho se dotkne, ten je uloven a stává se rybařem. Hra se opakuje až do doby, kdy je ulovena poslední nebohá ryba.

Daleko zajímavější byly ty hry, které se předávaly z generace na generaci coby součást ústní lidové slovesnosti. Za dob mé školní docházky to byla například hra „Na sochy“, která spočívala v tom, že jeden kamarád představoval sochaře, druhý podvodného kupce a ostatní pak dělali sochy. Kupce přišel k sochaři na návštěvu, prohlížel si vystavené sochy, a když si jednu vybral, zvolal: *Pane, v kuchyni vám na plotně utíká mléko!* Zmatený sochař, který si vůbec nevybavoval, že by při příchodu zájemce o koupi dával mléko na plotnu, se odebral do kuchyně. Vychytralý kupce toho využil, sochu ukradl a utíkali spolu do bezpečí. Sochař se vrátil a se zbytkem soch jej pak začali pronásledovat, což se neobešlo bez strašlivého ječení a průběžných nadávek.

Sociální zdatnosti učila hra „Cukr, káva“, kdy si vybraný jedinec stoupl v dostatečně vzdálenosti od zbytku party, otočil se zády a pronášel zaklínadlo *Cukr, káva, limonáda, čaj, rum, bum*, zatímco se parta snažila nepozorovaně dostat k němu co nejbliž. Když se vyvolávač otočil zpět čelem, nesměl se nikdo pohnout – a vyhodnotit to byl samozřejmě problém. Vyvolávač měl rovněž možnost nařídít posun vpřed nebo vrácení zpět o vzdálenost určenou v mírách předpokládaného zvířecího kroku, například *dva sloní, čtyři slepičí, jeden klokantí*, což se neobešlo bez strašlivého ječení a průběžných nadávek.

Milovali jsme rovněž podivuhodnou hru „Na zloděje“, která se hrála ve čtveřici. Rozlosovaly se papírky s rolemi zloděje, soudce, kata a rolníka. Postižený zemědělec pak recitoval formuli *Žaluji, žaluji, podle práva, že se mi do rána ztratila kráva, mám podezření na tohoto pána* a musel odhadnout, který z kamarádů si vylosoval roli zloděje. Pokud se netrefil a označil soudce, ten pronesl *Na soudce se žaluje?!* a zloděj navázal *A zloděj se raduje!*. Pokud rolník označil zloděje, byl tento zřejmě nějak potrestán, pokud označil soudce či kata, byl za krivé obvinění potrestán sám rolník. Smysl hry si zcela nevybavuji, ale rozhodně se neobešla bez strašlivého ječení a průběžných nadávek.

Nejoblíbenější hrou však rozhodně byl „Krvavý dědek“ – troufám si říci, že by sklídila kladné body i u dnešních křehkých dětí. Vybraný Krvavý dědek si sedl na kraj hřiště a zbytek party patřičně dramaticky recitoval: *První hodina odbila, lampa ještě svítila. Druhá hodina odbila, lampa ještě svítila. Třetí hodina odbila, lampa... zhasla!* Na ta slova se všichni připlížili ke Krvavému dědkovi a jali se vést s ním tento rozhovor: *Kdo jsi? Krvavý dědek. Čím se živíš? Lidským masem. Co piješ? Lidskou krev. Kde spíš? Na lidských kostech.* Pak toho začal mít Krvavý dědek tak nějak dost, zatvářil se patřičně hladově a vražedně a všechny děti začaly najednou utíkat, zatímco se je Krvavý dědek snažil dostihnout. Rozhodně se to neobešlo bez strašlivého ječení a průběžných nadávek.

Určitě si sami vzpomenete na další zajímavé hry – tak o nich svým potomkům aspoň vyprávějte. Třeba se pak všichni dočkáme toho, že zase děti uvidíme některé z nich hrát v parku. ona

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Mateřské školy budou sloučeny v jedinou	str. 4
Nová pravidla podpory tělovýchovy a sportu	str. 4
Město zbourá vydraženou vilu pod starým kinem	str. 4
Od ledna 2016 se budou zdaňovat stavební pozemky	str. 5
Pamětní deska Otto Marburga: Začalo to pohlednicí	str. 5
Otto Marburg: Vědec, který nevyhovoval rasovým zákonům	str. 6
Rýmařovskem povedou čtyřicetimetrové stožáry velmi vysokého napětí	str. 8

Školství

Republikové finále OVOV 2015	str. 10
------------------------------------	---------

Městská knihovna

Objevte nový rozměr čtení prostřednictvím zvukových knížek	str. 12
--	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Florian ukončil koncertní sezónu v kapli V Lipkách	str. 15
Karel Šebek žije!	str. 15

Z kapsáře tety Květy

Dva? Stačí!	str. 16
-------------------	---------

Soutěž Marie Kodovské

Jan Žižka: Setkání	str. 18
--------------------------	---------

Jazzclub

Soul Resolution – jazzmani s raperskou duší	str. 19
---	---------

Organizace a spolky

Kouzelná buňka v Ratibořicích	str. 19
Sportovci z Kouzelné buňky úspěšně reprezentovali Rýmařov	str. 20

Z okolních obcí

Žáci z Břidličné prožili Noc vědců	str. 22
V Tvrdkově opravili kříž	str. 22
Svatohubertská mše už tuto sobotu	str. 23

Franz Brixel: Horská kronika

Wanschur a pan Misera	str. 24
-----------------------------	---------

Užitečná informace

Na co nezapomenout při převzetí bytu	str. 25
Služby spojené s nájmem bytu – co musí pronajímatel zajistit?	str. 25

Zajímavosti z přírody

O barvách podzimu aneb Vyberte si svůj přeliv	str. 26
---	---------

Sport

Klub Jiu-jitsu Sebeobrana Rýmařov slaví 10. výročí založení	str. 27
Rýmařovský desetiboj – druhá disciplína	str. 28
Dorostenci zvítězili nad Svinovem	str. 28

Foto na titulní straně:

Vladimír Lehký – Podzimní borůvčt na Břidličné hoře

Aktuálně z města

Zastupitelé diskutovali o tavírně, školství i zákazu parkování

Ve čtvrtek 24. září se konalo v malém sále Střediska volného času Rýmařov sedmé řádné zasedání zastupitelstva v tomto volebním období. Na programu byla zpráva o hospodaření města, rozpočtová opatření a první návrh rozpočtu města na rok 2016, doplnění integrovaného dokumentu pro období 2014–2018, refinancování stávajících úvěrů města, pravidla o prodeji nemovitostí z majetku města (problematika DPH) a hospodaření Bytermu za 1. polovinu roku 2015. Zastupitelstvo města vzalo na vědomí informaci o tzv. „kotlíkové dotaci“ z fondů Evropské unie a Moravskoslezského kraje na programovací období 2014–2020 a v rámci spolufinancování výměny kotlů městem Rýmařov nes-

chválilo příspěvek z rozpočtu města žadatelům o tuto dotaci. Na programu jednání byla dále zpráva o stavu a vývoji dluhů z nájmu nebytových prostor k 31. srpnu 2015, podněty veřejnosti na změny územního plánu nebo návrh regulačního plánu centrální městské zóny. Zastupitelstvo vzalo na vědomí ústní informaci Ing. Jaroslava Kaly o dokončení opravy střechy zámku v Janovicích.

V závěru jednání zazněly dotazy a připomínky členů zastupitelstva a prostor dostali i přítomní občané. Zastupitelé přijali celkem šedesát jedna usnesení, jedno usnesení týkající se záměru prodeje části pozemku bylo odloženo.

Mateřské školy budou sloučeny v jedinou

Zastupitelstvo schválilo sloučení mateřských škol na území města. Od 1. ledna 2016 tak bude v Rýmařově fungovat jediná mateřská škola, která vznikne sloučením současných čtyř mateřských škol na ulicích 1. máje 11, Jelínkově 3, Revoluční 30 a Zámecký park 6 v Janovicích.

Cílem sloučení má být efektivnější hospodaření s fondy organizace, vyšší efektivita při použití prostředků ze státního rozpočtu, provázanost školních vzdělávacích programů zaměřených na zdravý životní styl, maximální využití odbornosti a zkušenosti stávajících ředitelů v pedagogické praxi, větší pravděpodobnost získání finančních prostředků a lepší komunikace při realizaci společných projektů spolufinancovaných z EU a jiných subjektů.

Výsledkem by měla být také větší nabídka nadstandardních aktivit v rámci jednoho právního subjektu, využití potenciálu pedagogických pracovníků na více mateřských školách, větší efektivita řídicí práce a optimální využití zaměstnanců (v době dovolených, nemocnosti, studijního volna apod.), otevření mateřských škol v době prázdnin dle skutečných potřeb rodičů v rámci jedné příspěvkové organizace nebo optimální naplněnost tříd mateřských škol.

Sloučené zařízení s kvalitně promyšlenou organizací by mělo poskytovat moderní způsob předškolního vzdělávání, vysokou odbornost pedagogických pracovníků a vstřícný přístup k rozvoji dětské osobnosti.

Nová pravidla podpory tělovýchovy a sportu

Zastupitelstvo schválilo Pravidla podpory tělovýchovy a sportu ve městě. K navrženému bodu jednání a jeho schválení proběhla živá diskuse. Opoziční zastupitelé poukazovali zejména na neprůhlednost kontrol financování. Bod byl nakonec schválen v původně navrhovaném znění.

Hlavním cílem města je podporovat pravidelnou sportovní a tělovýchovnou organizovanou činnost dětí a mládeže, umožnit rozšíření mládežnické členské základny, umožnit účast dětí a mládeže na sportovních soutěžích a dále podporovat a zkvalitnit nabídku sportovních a tělovýchovných akcí a soutěží na území města.

Zásady jsou rozčleněny do čtyř oddílů:

Podpora soustavné a pravidelné sportovní činnosti dětí a mládeže si klade za cíl motivovat sportovní organizace se sídlem v Rýmařově k vytváření podmínek pro pravidelnou sportovní činnost nezaopatřených dětí a mládeže. Poskytnutý příspěvek může být použit pouze na aktivity související se sportovní činností dětí a mládeže.

Podpora činnosti sportovních oddílů se sídlem v Rýmařově. Příspěvek může být použit na úhradu nájemného prostor, energie, vodné, stočné, nákup materiálního vybavení organizace, zajištění provozu a údržby nemovitostí nebo jiného majetku, který žadatel vlastní, má v pronájmu nebo ve výpůjčce včetně mzdových nákladů, odměny rozhodčím a trenérům, dopravné na soutěže, startovné a podobně.

Pořádání významných sportovních akcí konaných na území mě-

sta Rýmařova. Příspěvek může být použit na úhradu nájemného prostor, energie, vodné, stočné, nákup nebo nájem vybavení (pokud toto vybavení je pro pořádání akce nezbytné nebo s ní přímo souvisí), odměny rozhodčím, ceny a podobně. Žadatel musí prokázat financování i z jiných zdrojů, příspěvek může být poskytnut do výše 80 % celkových nákladů.

Ocenění úspěchu na sportovní akci jednotlivce nebo družstva má charakter daru a poskytuje se na základě výsledků minulého kalendářního roku a plánu roku následujícího – jde o umístění na mistrovství České republiky, mistrovství Evropy a mistrovství světa (maximálně za dvě umístění jednoho závodníka či družstva v předchozí sezóně). Příspěvek může činit pro jednotlivce až 10 tisíc korun, pro družstvo až 20 tisíc korun.

Žádost o poskytnutí příspěvku je možno podat od 26. října do 31. prosince 2015 poštou na adrese Městský úřad Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov, nebo osobně na podatelně MěÚ nebo na odboru školství a kultury.

Veškeré doručené žádosti posoudí odborná komise, která doporučí výši příspěvku radě města, případně zastupitelstvu (dle jeho požadované výše). Použití dotace bude předmětem kontroly ze strany Městského úřadu Rýmařov – pokud dojde ze strany žadatele, resp. příjemce, k úmyslnému či hrubému zkreslování údajů, které jsou podkladem pro poskytnutí či vyúčtování příspěvků, nebude subjektu v následujících letech příspěvek poskytnut.

Město zbourá vydraženou vilu pod starým kinem

Město Rýmařov se zúčastnilo nedobrovolné elektronické dražby objektu na ulici Divadelní 468/15 v Rýmařově (budova pod bývalým kinem). Cena se vyšplhala z počátečních 266 667 korun na konečných 446 667 korun. Nemovitost získalo město Rýmařov. Cena je v souladu s limity, které byly určeny na zasedáních rady a zastupitelstva města. Po vyřízení náležitosti převodu nemovitosti na město bude tento objekt z bezpečnostních důvodů a z důvodu havarijního stavu neprodleně zbourán (exekuční kancelář ani neumožnila prohlídku objektu a nepočítala s možnou rekonstrukcí). Odbor regio-

nálního rozvoje zadal zpracování projektu na demolici pro vydání povolení a připravuje výběrové řízení na dodavatele demoličních prací. Podmínkou smlouvy bude získání využitelného materiálu ze stavby a pozemku (stavební kámen) a umožnění prohlídky pracovníků rýmařovského muzea, aby se zachránily případné nálezy. Budovu po dražbě prohlédla městská policie a nenašla v ní žádné cenné věci. Cílem je získat volné pozemky o celkové výměře 1 581 m², vhodné pro výstavbu cca dvou rodinných domů, popř. bytového domu.

Diskutovalo se o tavně hliníku, středním školství i zákazu podélného parkování na náměstí Míru

Na závěr jednání zastupitelstva informoval starosta Petr Klouda občany přítomné na zasedání o možnostech, jež má město v souvislosti s hutní provozovnou – tavnou hliníku, a reagoval tím i na petici za její zrušení. Zmínil obsáhlé články samosprávy a stavebního úřadu, které byly k tavně hliníku publikovány v Rýmařovském horizontu č. 16/2015, a zdůraznil, že město má ve smyslu omezení nebo zákazu provozu velmi malé možnosti.

„Všechny další kroky vedoucí k nápravě škodlivosti provozu tavnírní hliníku budeme činit ve spolupráci s krajskou hygienou, Českou inspekci životního prostředí, naším stavebním odborem a odborem životního prostředí a krajským odborem životního prostředí,“ sdělil starosta a dodal, že město zakoupí měřicí přístroj a údaje o překročení povolených limitů bude posílat na kompetentní místa.

„Na posledním jednání bylo dohodnuto, že Česká inspekce životního prostředí dopracuje s provozovatelem provozní řád a úředníci odboru životního prostředí krajského úřadu jej odsouhlasí s tím, že podmínky budou nastaveny přísněji, než tomu bývá zvykem,“ doplnila informace starosty vedoucí stavebního úřadu Iveta Pochylová.

Zastupitel Marek Bocián vystoupil v diskuzi s příspěvkem o středním školství v Rýmařově. Vyzdvihl snahu ředitelství gymnázia, kterému se podařilo zachovat osmileté gymnázium, a zároveň navrhl pravidelné setkávání ředitelů rýmařovských škol za účelem koordinace. Místostarostka Marcela Staňková sdělila, že do Rýmařova přijela náměstkyně hejtmana kraje pro oblast školství, sportu a tělovýchovy Věra Palková podpořit rýmařovské osmileté gymnázium. K setkávání ředitelů škol uvedla, že již probíhají, a možnost účasti na jednání ředitelů nabídla také vedení Soukromé střední odborné školy Prima. Zastupitel Bronislav Koňářík, který je členem krajské školské komi-

se, řekl, že kraj drží ochrannou ruku nad osmiletými gymnázii, ale zároveň také sleduje, zda jsou splněna všechna kritéria pro udržení tříd. Rýmařovské osmileté gymnázium má podle Koňáříka pro příští školní rok zelenou s tím, že může přijmout pouze dvacet žáků a kraj dofinancuje zbytek. Příští rok školská komise opět posoudí, zda třídy osmiletého gymnázia podpoří, či nikoliv.

Třetím ožehavým tématem diskuse zastupitelů i veřejnosti bylo nové dopravní značení na náměstí Míru „Zóna s dopravním omezením“. Dřívější značka „Zákaz stání“ nahradila dopravní značka „Zákaz zastavení mimo zásobování“ s tím, že v platnosti zůstává „Nejvyšší povolená rychlost 30 km“ a parkování pouze na vyznačených parkovištích. S tím se neradi smiřují někteří podnikatelé v prodejnách na náměstí. Zvykem bylo, že řidiči zastavili podélně u chodníku, nakoupili například pečivo nebo léky, a za pár minut odjeli. Ne vždy a ne všichni se ale podle vedení města takto zachovali.

„Někdo parkoval déle než po dobu nezbytně nutnou, přitom parkovací místa byla volná, ale zřejmě nechťel platit 10 korun. Od pátku 25. září jsou k dispozici další parkovací místa na zrekonstruovaném Školním náměstí, dále na Jungmannově a Husově ulici a po dokončení rekonstrukce autobusového stanoviště přibudou další před Střediskem volného času,“ sdělila místostarostka Marcela Staňková. Starosta Petr Klouda poznamenal, že někdy bylo velmi obtížné kvůli podélně parkujícím vozidlům vycouvat z parkovacích míst. „Řidiči začali masově zneužívat dopravní značku Zákaz stání. Většina měst reguluje parkovací plochy tím, že mají parkovací automat. Jde o základní regulativ. Řada měst spojuje svá náměstí s relaxací a vyššími cily než s pouhým parkovištěm jako u supermarketu,“ ukončil debatu o parkování na náměstí Míru starosta Petr Klouda. JiKo

DPH prodraží od příštího roku pozemky města

Pokud již nějaký čas přemýšlíte o tom, že si postavíte vlastní rodinný dům, rekreační objekt nebo provozovnu pro své podnikání, máme pro vás důležitou zprávu. Od roku 2016 budete muset za takový pozemek pro stavbu od města zaplatit více. Důvodem je změna zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“), na základě níž dojde od 1. ledna 2016 k upřesnění některých významných pojmů a rozšíření povinností.

Největší změny týkající se města jsou obsahem § 56 ZDPH, z něhož nově vyplývá, že od příštího roku bude muset město začít zdaňovat:

- stavební pozemky,
- stavby pevně spojené se zemí,
- jednotky,
- inženýrské sítě,
- pozemky, které tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí,
- podzemní stavby se samostatným účelovým určením (zatím nemáme),
- právo stavby, jehož součástí je stavba pevně spojená se zemí (zatím nemáme)

vždy

pokud neuplyne doba
§ 56, odst. 3 ZDPH
(5 let, příp. 3 roky
od kolaudace/užívání)

Jak je zřejmé, nejvýznamnější změnou bude tedy pro město (ale i jiné plátce DPH) povinnost **zdaňovat tzv. stavební pozemky**, tj. pozemky, které jsou určeny pro výstavbu, a to jak rodinných domů (připravené lokality pro RD, ale i např. proluky), tak objektů pro podnikání (např. pozemky v průmyslové zóně) či garáží a rekreačních objektů.

Dle usnesení Zastupitelstva města Rýmařova č. 217/7/15 ze dne 24. září 2015, které potvrdilo stávající výpočet kupní ceny, se platba občanů za koupi takového pozemku od města zdraží o DPH ve výši 21%.

Martin Ondra, vedoucí finančního odboru MěÚ Rýmařov

Pamětní deska Otto Marburga: Začalo to pohlednicí

Rýmařovu se vrací paměť. Do povědomí se dostávají události a lidé, kteří v tomto městě žili dlouho před námi. Svědčí o tom hned několik počínů z posledních let, připomínajících významné osobnosti, které se zde narodily nebo prožily část svého života, které se zapsaly do historie našeho regionu, republiky, Evropy.

Jméno vynálezce barevné fotografie Karla Schinzela nese pamětní deska na jeho rodném domě v Edrovičích, ThDr. Františka Vaňáka, dlouholetého rýmařovského faráře a pozdějšího arcibiskupa olomouckého, uvádí tabulka na zdi místní fary. Před dvěma lety byl z popudu rumunské ambasády a vzdušných sil rumunské armády v areálu nemocnice vystavěn pomník letce Gheorghe Banciulesca, který v roce 1926 havaroval u Jelení studánky a byl zachráněn díky péči rýmařovského primáře MUDr. Julia Boeseho. Letos v červnu po náročném rekonstrukci téměř zchátralého domku na Mlýnské ulici otevřel jeho majitel František Orság galerii insitní malířky Marie Kodovské. A v těchto

dnech se mezi hrdě připomínané osobnosti Rýmařova připojilo další jméno – Otto Marburg.

Jako už tolikrát při objevu zajímavého fenoménu sehrála svou roli náhoda, v tomto případě jedna stará pohlednice. Majitel lékárny Avion na náměstí Míru Mgr. Marek Hampel se v roce 2012 rozhodl budovu rekonstruovat a jednal v této věci i s Národním památkovým ústavem v Opavě. „Mgr. Pflégrová mi ukázala pohlednici domu na náměstí asi z roku 1915. Zaujala mě výloha prodejny nasměrovaná přímo do náměstí. Nechal jsem zpracovat projektovou dokumentaci podle této pohlednice. Až po realizaci v roce 2014 mě navštívil pan Mgr. Karel a sdělil mi, že byl tento dům vlastněn rodinou Marburgových, kteří zde měli podnikovou prodejnu a zasilatelství konfekce. Rodinu a její příběh jsem do té doby neznal,“ vypráví Mgr. Hampel. Osud židovské rodiny textilních průmyslníků jej natolik zaujal, že se rozhodl s pomocí historiků a pamětníků pátrat dál. „Následovalo několik setkání s Mgr. Jiřím Karlem a Mgr. Ottom Spitzerem a také s panem Alfredem Heinischem. Uvědomil jsem si, že tato rodina si zaslouží důstojné připomenutí,“ dodává majitel lékárny.

Čekalo jej však další překvapení. Při studiu archivních materiálů badatelé narazili na jméno jednoho ze členů rodiny – Otto Marburga, který se stal světově uznávaným vědcem v oboru neurologie. Narodil se právě v domě na náměstí Míru, studoval a posléze působil ve Vídni a v roce 1938 byl nucen emigrovat do Spojených států. Jeho severomoravští příbuzní se stali obětmi holocaustu. Pohnutý příběh vědce a jeho nejbližších inspiroval Mgr. Hampela k rozhodnutí viditelně připomenout jejich existenci.

Marek Hampel se do realizace svého záměru pustil s příkladnou pečlivostí. Studoval dostupné dokumenty, spolupracoval s historikem Jiřím Karlem a rýmařovským muzeem, obrátil se i na Národní památkový ústav v Ostravě, Městský úřad Rýmařov a Židovskou obec v Olomouci. Díky podpoře těchto institucí byla vytvořena pamětní deska, která připomíná nejen Otto Marburga jako vědeckou kapacitu světového významu, ale i příslušnost jeho rodiny k židovské komunitě. Autorem desky je výtvarník Jiří Sibinský. Instalována byla na průčelí rodného domu Otto Marburga, jenž je díky citlivé rekonstrukci sám o sobě důstojným pomníkem celé rodiny a bezpochyby jednou z nejkrásnějších budov hlavního rýmařovského náměstí.

Datum pro odhalení pamětní desky na rodném domě Otto Marburga bylo stanoveno na čtvrtek 24. září, shodou okolností v době 110. výročí

zveřejnění prvního odborného textu tohoto vědce o roztroušené skleróze (její aktuální forma, popsána Marburgem, dodnes nese jeho jméno). K účasti na slavnostním aktu byli pozváni zástupci zainteresovaných institucí – kulturní atašé rakouského velvyslanectví Mag. Natascha Grilj, předseda Židovské obce Olomouc Ing. Petr Papoušek, předseda Česko-izraelské smíšené obchodní komory Mgr. Karel Kortánek, historik Mgr. Jiří Karel a kurátor Mgr. Michal Vyhlídal z městského muzea. Na radnici je uvítali starosta Ing. Petr Klouda, místostarostka Mgr. Marcela Staňková a iniciátor celé události Mgr. Marek Hampel, který vyjádřil mezi jiným poděkování radě města a kulturní komisi, že se rozhodla podpořit vytvoření pamětní desky slavného rodáka.

Po krátké tiskové konferenci na radnici se před budovou lékárny Avion odehrál samotný akt odhalení. V pásmu krátkých projevů oficiálních hostů pozdravil přítomné ústy Marka Hampla také prof. Karel Šonka, předseda České neurologické společnosti Jana Evangelisty Purkyně, jež se o odkazu neurovědce Otto Marburga rovněž hlásí. Slavnostní odhalení pamětní desky hudebně doprovodilo trio učitelek ZUŠ Rýmařov Jana Sedláčková, Lenka Janoušková a Martina Mácová s interpretací židovských písní.

Věřejnost si mohla poprvé prohlédnout nejen pamětní desku Otto Marburga, ale i expozici dobových materiálů, kterou Mgr. Hampel ve spolupráci s městským muzeem připravil a instaloval v přízemí rekonstruované budovy. Expozice vypovídá nejen o osudech vědce a jeho rodiny, ale i domu samotného. Otevřena pro veřejnost je každý všední den od 8:00 do 17:00. Expozice se brzy představí také v Českém domě v Tel Avivu, kam by měla být zapůjčena a převezena ve spolupráci s česko-izraelskou obchodní komorou a izraelským velvyslanectvím. Velvyslanec Izraele Gery Koren by měl v průběhu listopadu osobně navštívit Rýmařov.

„Osudy této významné rodiny je potřeba si připomínat. Jsme teprve na začátku a nejen já jsem přesvědčen, že někde ve světě žijí jejich potomci,“ dodal Marek Hampel, který chce ve vyhledávání a zveřejňování dalších informací o rodině Marburgových pokračovat. Společně s Jiřím Karlem a Mgr. Petrem Müllerem z městského muzea navázali komunikaci s archívem Židovského muzea v Praze a výborem synagogy v Krnově. Smysl tohoto pátrání vidí Marek Hampel nejen ve zmapování příběhu jedné rodiny a ocenění jejího významu, ale i v obecnější rovině ožívování historické paměti: „Národ, město, komunita, která nezná svou historii, si ji nutně musí zopakovat.“ ZN

Otto Marburg: Vědec, který nevyhovoval rasovým zákonům

Jednou z největších osobností mezi místními rodáky je syn úspěšného textilního podnikatele Maxe Marburga Otto. Jeho rodina přišla do Rýmařova roku 1862, když Wolf Marburg, obyvatel Velké Střelné poblíž Libavé, založil ve městě první hedvábnický podnik. Jeho smérem se vydal též nadaný prvorozený syn Gustav, který vybudoval největší bruntálský závod na výrobu lněných tkanin a již roku 1913 zaměstnával 1 400 obyvatel města a okolí. Sám patřil k hornoslezské společenské elitě i v kulturní oblasti. Upomíná na něj pomník vodoléciteli Vincenci Priessnitzovi v Jeseníku, o nějž se osobně zasloužil. Rýmařovské továrny se ujal druhý syn Max a později založil další závod. Jejich sestra Růžena přijala po sňatku jméno Steinbachová. Rodina Marburgů tedy v Rýmařově vlastnila dvě továrny, menší pod-

nik s osmdesáti zaměstnanci byl založen roku 1862 v místech provozních budov nynějších Technických služeb na Palackého ulici a jako první zde začal vyrábět hedvábné zboží. Roku 1896 k němu přibyl druhý závod se stovkou zaměstnanců, který se specializoval na zpracování juty, výrobu koberců a pokrývek, ten však poválečný úpadek nepřežil a zanikl již roku 1919.

Na náměstí v místnostech nynější lékárny Avion měli Marburgovi obchod patrně s textilním zbožím. Jeho nynějšímu majiteli Mgr. Hamplovi je nutno poděkovat, že se pokouší vrátit dům do podoby ve stylu neorenesance, jak jej znávali lidé před 1. světovou válkou. Na starých pohlednicích najdeme v jeho okolí přízemní domy, jež dosud nesou stopy klasicismu, v němž byly postaveny po velkém požáru města

roku 1790. Dům číslo popisné 212 Marburgovi také obývali, v přízemí byla prodejna textilu a zasilatelství. Spolu s rodinou Maxe Marburga zde bydlela i rodina jeho bratra Gustava a v matrice najdeme též jeho stejnojmenného syna. O rodině Gustava Marburga zatím nic nevíme. Otto se narodil jako nejstarší potomek Maxe Marburga a jeho paní Adély, rozené Bergové, 25. května 1874 v domě, kde nyní sídlí lékárna Avion. Maminka, obdařená vysokou inteligencí, to neměla jednoduché, protože se na rozdíl od jiných rodin stejné společenské úrovně rozhodla osobně vést a vychovávat všech osm sourozenců od jejich prvních krůčků. Také Otto od ní získal dokonalý základ k dalšímu vzdělání, navíc ze svého syna vychovala dobrého a humánního člověka.

Otto Marburg, kol. 1914

Otto Marburg byl nesmírně nadaný žák a není divu, že mu matka po ukončení čtvrté třídy nižšího gymnázia v Ratiboři zajistila možnost pokračovat ve studiu ve vyšších ročnících skvělého stře- doškolského ústavu v Olomouci. Na zdejší vysoké škole stát bohužel medicínu roku 1874 zrušil a zůstala jen samostatná teologická fakulta. Rodina tedy zvolila pro syna nejlepší, co mohlo tehdejší Rakousko-Uhersko nabídnout. Otto se zapsal na medicínské fakultě vynikající Vídeňské univerzity. Po státních zkouškách, v nichž exceloval summa cum laude (tj. s nejvyšší chválou, s významáním), promoval 23. prosince 1899 v poklidném císařském městě státních úředníků, důstojníků, umělců, studentů a valčíků.

Už v roce 1898, v průběhu posledních dvou semestrů studia, si vybral nadaného medika za svého asistenta dr. Heinrich Obersteiner, ředitel Vídeňského neurologického institutu a mezinárodně uznávaný patolog, anatom a psychiatr. Dr. Marburg pak u něj setrval plných devatenáct let. Talentovaného mladého lékaře vysílal institut pravidelně na stáže k dalším vynikajícím odborníkům v klinické neurologii, a tím se rozšiřoval jeho obzor. Praktikoval na psychiatrické klinice ve Vídni u jejího ředitele, neuropatologa rytíře Julia Wagnera von Jauregga (†1940), pracoval u proslulého neuropatologa Pierre Marii (†1940) v Paříži i u neméně významných Berlínčanů, neurologa Hermanna Oppenheima (†1919) a věhlasného neurofyziologa Hermanna Munka (†1912). Roku 1905 začal pracovat na vídeňské univerzitě jako soukromý docent neurologie a za pouhých sedm let jej jmenoval císař mimořádným profesorem. V roce 1916 se oženil s Malvínou Knopfmacherovou.

První světová válka krutě zasáhla do vědecké práce, dr. Marburgovi se nevyhnula vojenská služba v řadách rakouského Červeného kříže. Rozsah utrpení jej děsil, o to víc pracoval na uchování života vojáků obou stran. Jeho obětavost ocenil císař Karel I. rytířským křížem Františka Josefa s mečí a později jej dekorovali ještě třemi medailemi za zásluhy. Po návratu z války, již se mu podařilo přežít, se v roce 1919 graduoval jako řádný univerzitní profesor, což byl na svou dobu postup doslova raketový a svědčí o jeho uznávaných kvalitách. Stárnoucí dr. Heinrich Obersteiner, s nímž spolupracoval již před vál-

Rodný dům O. Marburga, před r. 1915

Fota: archiv redakce

Pohlednice Rýmařova vydaná Maxem Marburgem kol. 1900

kou, si jej nyní vybral za svého nástupce a po jeho odchodu převzal profesor Marburg neurologický institut s funkcí ředitele.

Proslulý lékař a oblíbený vysokoškolský učitel se dál plně věnoval i svým studentům, kteří přicházeli z řady evropských zemí i zámoří na univerzitu, jež si zachovala vysokou úroveň i po pádu monarchie. Především se jednalo o Rakušany, ale připravoval také budoucí neurochirurgy od nás, z Ruska, Dánska, Belgie, Spojených států, Itálie i Řecka. Mladí medicíci nazývali dobrušedněného lektora „děkanem učitelů“ (dean of teachers), nejspíš díky intervencím u jeho méně tolerantních kolegů. Mnoho svých studentů přivedl mezi přední praktické odborníky a mnohým dal pevný základ ke startu k nejvyšším vědeckým hodnotem. Lze jmenovat vynikající kapacity, jako byl Eugen Pollak, později jeho kolega, Ernst Spiegel, Alexandr Spitzer, Anton Wachselbaum či Georg Koskinas. Uznání a přátelství získal též u svých dvaadesátí univerzitních kolegů, často zvučných jmen světové medicíny. Mezi nimi nutno uvést především blízkého, třebaže o generaci staršího přítele, přiborského rodáka Sigmunda Freuda (1856–1939), neurologa, psychiatra a nejznámějšího evropského psychoanalytika. Patřil k nim též zmíněný Pollak, Hans Hoff, Egon Ranzi či Ervín Stránský s mnoha dalšími. Roku 1927 se sblížil se známým americkým vědcem dr. Bernardem Sachsem, když se rozhodli uspořádat 1. mezinárodní kongres neurologů, který se pak sešel za obrovského zájmu odborníků v roce 1931 v Bernu. Po velkém ohlasu setkání světových neurologů se pak pravidelně scházely další úspěšné kongresy v Londýně, Kodani, Paříži, Lisabonu a Bruselu.

Marburgův americký přítel a vědec dr. Bernard Sachs

Po pádu monarchie panoval ve zbytkovém autoritářském Rakousku jen relativní klid, ale dostatečný, aby se univerzitní lektori opět zabrali do své práce, aniž by vnímali odlehlou oblast politiky. Neznepokojovala je kupodivu ani snaha státu opřít se o Mussoliniho Itálii či od roku 1926 růst nacistického hnutí a rasismu, jenž zatím mnoho příznivců nezískal. Poprvé asi otevřeli oči až po vraždě kancléře Dolfusse při nacistickém puči v červenci 1934, za nímž stálo nacistické Německo. Adolf Hitler už neskrýval touhu po území Schuschniggovy republiky. Německý kancléř získával stále víc stoupenců a sílily protizidovské útoky a strach.

Zásadový profesor Otto Marburg rázně odmítl zrůdný fanatismus. Do poslední chvíle statečně odolával protizidovským projevům již nadosah nacistického režimu. Spolu s dalšími kolegy židovského původu byl nejdříve donucen odejít do penze. Teprve na poslední chvíli, v době nejvyššího ohrožení a zcela bez prostředků se podařilo nepraktickému vědci opustit se svou ženou zpočátku roku 1938 Rakousko, první oběť Hitlerovy rozpínivosti, a zachránit si holý život v Británii. Na společném dramatickém útěku se podílel význam-

ný neurolog a psychiatr Josef Gerstmann (1887–1969). V Anglii se Otto Marburg ani Gerstmann se svou ženou Martou dlouho nezdrželi a na počátku léta společně opustili zemi na popud přítele Bernarda Sachse s lodními lístky, které u Cunardovy společnosti White Star Line zakoupil přítel. Zámořský parník Aquitania vyplul ze Southamptonu a 14. června 1938 přistál na americké pevnině.

Po záboru pohraničí Československa Velkoněmeckou říší v říjnu 1938 začala nesmírná tragédie rodiny Marburgových. Zaznamenali sice blížící se hrozbu a závčas opustili Rýmařov i Bruntál, ale nedocenili bohužel situaci. Možná nechtěli s jinými uvěřit, jaká zvěrstva se tají uvnitř Goethova národa. Někteří asi přijali pomoc příbuzných v Prostějově, a tak po 15. březnu 1939 padli do spárů nacistických úřadů. Poslední léta jejich života si nedokážeme představit. Absolutní nelidskost, strašlivé ponižení, vysilující hlad a všudypřítomné umírání, zoufalá touha žít a nepředstavitelně krutý konec těch, co nikomu neublížili v bídě severu Moravy a Horního Slezska. Po měsících hrůzy z antisemitských zákonů, šílených zákazů, ožebračování a s Davidovou hvězdou na prsou odvěklo gestapo bezbrannou Ottovu matku i sourozence do sběrných táborů a odtud do koncentračních. Osaměle dvaadvadesátileté paní Adéle (otec Max Marburg zemřel v Rýmařově již roku 1934) se stal osudným Terezín. Nepřežila roku 1942 epidemii způsobenou hladem a katastrofálními hygienickými podmínkami ve stísněném prostředí. S ní zde tehdy ztratila život jedna z jejích dcer i synovec Bedřich a příbuzná Berta z Prostějova. Ve stejné době zde spolu s dalšími 16 000 obětmi ztratila život i Ester Adolfina, sestra Sigmunda Freuda. Nejstarší Ottova sestra Eliška zahynula ve stejném roce v Osvětimi a o rok později i jeho bratr Vilém. Z bruntálských zavraždili bratrance Ervína a Benna v Mauthausenu. Nevíme, kde zemřela Vilémova žena Ida, Ottovy sestry Alice a Růžena a dvě jejich tetý. Sestrénice Ella Fischerová nepřežila v roce 1942 běloruský Malý Trostinec, další zahynuli na dosud neznámých místech.

Jedna z Marburgových sester, snad provdaná Kolmanová (Kollmannová), již se podařilo peklo koncentráků zázrakem přežít, navštívila Rýmařov brzy po válce zděšená, když potkala Čecha, jenž asistoval na brněnském gestapu při jejím výslechu. Z obav, že by nepřežila soudní líčení, neboť by si musela znovu vybavit nejstrašlivější okamžiky života i děsivou smrt matky a sourozenců, odmítla svědectví. Mnozí lidé, kteří přežili holocaust, peklo nacistických či ko-

munistických lágrů, nechtějí dodnes vzpomínat a mluvit o svém traumatu. Je třeba je pochopit a s úctou i porozuměním respektovat. Marburgovi kolegové z univerzity, kteří odmítali uvěřit, že se mohou příslušníci kulturního evropského národa dopustit tak neuvěřitelných zvěrstev, a cítili se chráněni svým postavením, nakonec ztratili život v nacistických lágrech. Zahynul internista Ismar Boas, gynekolog Oskar Frankl, dermatolog Gabor Nobl i pediatr Wilhelm Knopfmacher. Dlouhá léta internovali odborníka na léčbu rakoviny Ferdinanda Blumenthala. Farmakologa Otto Loewyho, nositele Nobelovy ceny (1936 se sirem Henry Dalem), po anšlusu zatkli s oběma jeho syny, ale naštěstí propustili, když se vzdali ve prospěch Německa veškerého majetku. Zdařilo se mu pak emigrovat do Belgie a později do USA, kde zemřel jako profesor newyorské univerzity roku 1961. Uvězněn byl i Egon Ranzi. Našli se však i ti, co pomáhali nacistům provést „očistu“ na univerzitě. Zrádci a zbabělci jsou všude. Výsledkem byli další exulanti a vězňové.

Po příjezdu do USA se profesora Otto Marburga s radostí ujal jeho starý přítel dr. Bernard Sachs (†1944) a pomohl mu s adaptací na nový, velmi podnětný akademický svět. Marburg se usadil v New Yorku. Nedlouho pracoval v laboratoři nemocnice Mount Sinai na Sachsově pracovišti a poté získal místo profesora neurologie na proslulé Columbijské univerzitě. Zabýval se výzkumy epilepsie a mezní roztroušené sklerózy, již věda nazývá Marburg multiple sclerosis. Pracoval též v oboru neuroonkologie. Je autorem nejméně 200 vědeckých pojednání a prací ve svém oboru. Kromě výše uvedených rakouských je nositelem i dalších vědeckých poct a vyznamenání: členem Spolku Leopoldina (1925), členem Academia of Science v New Yorku (1939), čestným členem Spolku vídeňských lékařů (1847) a řady dalších významných vědeckých společností. Do Evropy se po trpkých zkušenostech už nevrátil a zemřel předčasně na Manhattanu 13. června 1948, důvodem smrti byla rakovina. Jeho práce se dodnes citují a stať, jež napsal, patří do zlatého fondu světového lékařství.

Mgr. Jiří Karel (F. Tutsch: Römerstadt und das Römerstadter Ländchen, 1964; Wiener klinische Wochenschrift, Professor Otto Marburg, universal neurologist and the „dean of teachers“, Vídeň 2008; Judith Bauer-Merinsky: Die Auswirkungen der Annexion Österreichs durch das Deutsche Reich auf die medizinische Fakultät der Universität Wien im Jahre 1938, Wien 1980, Deutsche Biografie ad.)

Rýmařovskem povedou čtyřicetimetrové stožáry velmi vysokého napětí

V okolí Rýmařova začaly vyrůstat stožáry vysokého napětí. Soustava více než třicetimetrových stožárů povede přes Mírotínky, Tvrdkov, Horní Město, Skály, Rýmařov, Ondřejov, Albrechtice u Rýmařova, Břidličnou a Ryžoviště, tedy napříč celým regionem. Všechny dotčené obce a rovněž řada sdružení na ochranu přírody podle informací stavebního úřadu MěÚ Rýmařov proti výstavbě stožárů protestovaly s argumentem, že dojde k narušení krajinného rázu. Jejich námítky i návrhy na změnu trasy nebo jiné technické řešení byly zamítnuty s tím, že jde o důležitou stavbu nadmístního významu.

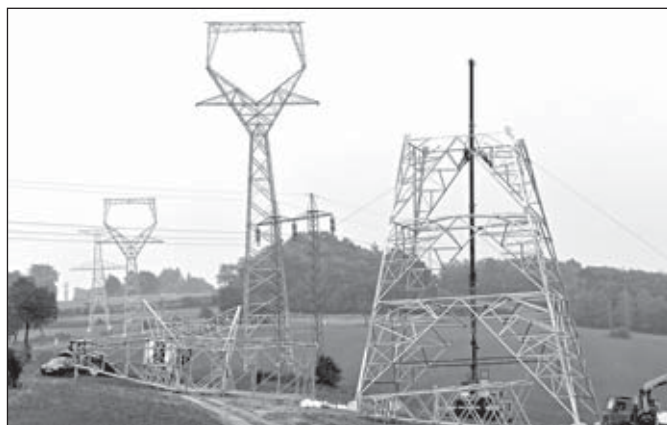
Stavba vedení s napětíovou hladinou 400 kV o celkové délce 107 km má propojit rozvodny v Krasíkově a Horních Živicích. Rýmařovska se přitom týká etapa označená jako IVb. Námítky dot-

čených obcí a návrhy, aby bylo zvoleno jiné technické řešení, např. sjednocení jednotlivých vedení vysokého napětí do jedné trasy na stejné stožáry, byly zamítnuty s tím, že jde o důležitou stavbu ve veřejném zájmu a její koridor je vymezen v dokumentech celostátního významu – v Politice územního rozvoje České republiky 2008 a v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje. Cílem celého projektu má být zvýšení spolehlivosti dodávky elektrické energie v Moravskoslezském kraji.

Vedení V458 se staví v etapách. „V plánech figuruje toto vedení už od 70. let. Část v délce 25 km byla postavena již v roce 1993,“ sdělila k projektu tisková mluvčí investora ČEPS, a. s., Praha Mgr. Barbora Peterová. Aktuální etapa byla zahájena na podzim loňského

Betonové patky stožáru mezi Rýmařovem a Ondřejovem Foto: JiKo

Výstavba stožárů VVN u západního okraje Mírotínku Foto: M. Marek

roku a dokončena má být v září 2016. „Po delší době stavíme vedení takzvané na zelené louce, tedy pro realizaci nevyužíváme koridor stávajícího zařízení,“ uvedla Barbora Peterová.

V regionu Rýmařovska tak nyní vyrůstají ocelové konstrukce stožárů, které by měly dosáhnout výšky 31,3 m až 45,7 m. Na jejich výstavbu má být podle údajů investora použito 20 000 m³ betonu, 7 000 tun ocelových konstrukcí a přes 900 km lan (fázových vodičů, zemních a optických lan).

„Jedná se o stavbu ve velmi náročných terénech a klimatické podmínky podhůří Jeseníků byly velmi důležitým faktorem ovlivňujícím projektové řešení stavby – krátká rozpětí mezi stožáry, speciální lana odpovídající svou pevností velkým námrazovým oblastem atd.“ dodala Barbora Peterová. Investiční náklady této akce podle jejích slov nepřesáhnou 2 miliardy korun.

Redakce z podkladů stavebního úřadu MěÚ Rýmařov a ČEPS, a. s.

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují: Mobilní svoz nebezpečného a objemného odpadu v Rýmařově

bude z kapacitních důvodů svozové firmy prováděn v těchto termínech:

10. října od 8:00

ulice Pivovarská, Strálecká, Havlíčkova, Národní, Radniční, Jungmannova, Máchova, Mlýnská, Komenského, Husova, nám. Míru, Školní nám., Příkopy, Rudé armády, Opavská (po ulici U Lomu), Harrachov, Bezručova, U Potoka, Žižkova, Revoluční, Dukelská, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipová, Okružní, Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxova, Na Vyhlídce, 8. května a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

17. října od 8:00

nám. Svobody, ulice K. Čapka, Divadelní, Bartáková, Jesenícká, U Lomu, U Rybníka, Opavská (od Leny), Pivovarská, 1. máje, Sadová, J. Sedláka, Palackého, Jelínkova, Sokolovská, J. Fučíka, Karla Schinzela, Nerudova, Hornoměstská, Lidická, Větrná a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje, absorpční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, chladicí zařízení obsahující freony, fotochemikálie.

Objemným odpadem se rozumí takový komunální odpad, který nelze pro jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunál-

ní odpad, především vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, linolea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, je předají osobně pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., kteří mobilní svoz provádějí. Tekuté nebezpečné odpady nebudou odebírány, ty lze uložit pouze v recyklačním dvoře a odpadovém centru.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a v odpadovém centru, směsný komunální odpad do popelnic nebo kontejnerů k tomu určených.

Recyklační dvůr na Palackého ulici: po-pá: 9:00–16:30
so: 8:00–13:00

Odpadové centrum na ulici 8. května: po-pá: 6:00–16:30
so: 8:00–13:00

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY!

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je za nepovolené ukládání odpadu před recyklačním dvořem, odpadovým centrem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 korun.

Na Rýmařovsku přibýly kontejnery na tříděný odpad

Místní akční skupina Rýmařovsko, o. p. s., uspěla v rámci 64. výzvy Operačního programu Životní prostředí s projektem Rozšíření separace odpadů Rýmařovsko. Místní akční skupina řeší na území třinácti obcí zkvalitnění systému separace odpadu a biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Díky projektu bylo pořízeno pět mobilních štěpkovačů, jeden natahovač kontejnerů, 440 kompostérů, patnáct velkoobjemových kontejnerů o objemu 10 m³ a dále kontejnery na jednotlivé druhy odpadů: 11 ks na papír, 28 ks na plast, 26 ks na sklo, 28 ks na kovy a 28 ks na bioodpad. Údržbu a provoz nakoupeného vybavení zajišťují jednotlivé obce mikroregionu. Cílem projektu je rozšíření současného systému sběru bioodpadu i ostatních druhů odpadu v obcích a doplnění potřebné techniky. *Foto a text:*

Ing. Kateřina Lašáková, Místní akční skupina Rýmařovsko

Slovo krajského zastupitele

V pátek 25. září se konalo 16. zasedání zastupitelstva MSK v Ostravě. Důležitým materiálem byla Zpráva o plnění rozpočtu Moravskoslezského kraje k 25. 8. 2015, kterou předložil hejtmán Miroslav Novák. Rozpočet kraje pro rok 2015 byl schválen ve výši 9 696 615 tisíc korun. Zdroje tvoří příjmy ve výši 8 561 021 tisíc korun a financování ve výši 1 135 594 tisíc korun. K významné úpravě rozpočtu příjmů a výdajů dochází každoročně hlavně v důsled-

ku přijetí účelových dotací ze státního rozpočtu. Nejvýznamnější je dotace z kapitoly ministerstva školství.

Zastupitelstvo MSK schválilo poskytnout účelovou neinvestiční dotaci ve výši 2 285,3 tisíc korun na úhradu výdajů na odbornou přípravu velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů. Na Rýmařovsku se tato dotace týká měst Rýmařova (18 000 korun) a Břidličné (40 300 korun), obcí Dolní Moravice (26 600 korun), Horní Město (3 400 korun), Lomnice (45 400 korun), Ryžoviště (1 000 korun) a Václavov u Bruntálu (4 000 korun).

Ve 300 obcích MSK působí celkem 398 jednotek sborů dobrovolných hasičů. Zabezpečení akceschopnosti jednotek hasičů je v souladu s aktu-

alizovaným plošným pokrytím území kraje jednotkami požární ochrany. Ministerstvo vnitra ČR poskytlo v letošním roce účelovou neinvestiční dotaci na výdaje jednotek SDH obcí v celkové výši 8 138 tisíc korun, první, větší část této dotace zastupitelstvo kraje rozdělilo už v březnu. Zastupitelé schválili dotace na projekt Podpora destinačních managementů turistických oblastí Moravskoslezského kraje 2015–2016. Celkem bylo šesti destinačním managementům rozděleno 5 792 700 korun, Euroregion Praděd obdržel 1 100 000 korun. Zastupitelstvo schválilo aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociál-

ních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015–2020. Rovněž bylo schváleno zahájení přípravy neinvestičních projektů v cestovním ruchu pro programovací období 2015–2020. Zastupitelé schválili poskytnutí peněžitého daru v souvislosti s železničním neštěstím ve Studénce ze dne 22. července 2015.

Akademický sochař Miroslav Rybička nabídl kraji svou unikátní sbírku historických motocyklů. Zastupitelé schválili vytvoření stálé expozice historických dopravních prostředků s restaurátorskou dílnou.

Ing. Jaroslav Kala, krajský zastupitel

Školství

Republikové finále OVOV 2015

Pražský stadion Na Julisce se po roce stal dějištěm šestého republikového finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů. Soutěže pod patronací olympijských šampionů Roberta Změlíka, Romana Šebrleho, Šárky Kašpárkové a mnoha dalších sportovních osobností se i tentokrát zúčastnila ZŠ Rýmařov. Jako jedna z pěti škol v republice se dokázala probojovat do všech šesti finále.

Přes 170 domácích a čtyři zahraniční školy vyslaly více než 600 závodníků, z toho téměř 300 jednotlivců a 43 družstev. Slavnostní zahájení s velkolepým nástupem, hudbou Hradní stráž a seskokem parašutistů uvedl zakladatel soutěže Robert Změlík a legendární olympionička Věra Čáslavská.

V nelítostné konkurenci mnoha sportovních škol si naši závodníci a závodnice vedli jako vždy velmi dobře. Družstvo obsadilo 17. místo a jednotlivci získali ve svých věkových kategoriích několik cenných umístění do dvacáté příčky. Družstvo Rýmařova tvořili Matěj Papaj, Matyas Schwarz, Petr Juřena a Dominik Hlaváček, Helena Topárková, Tereza Altmanová, Jana Hamplová a Šárka Pallová. Jako jednotlivkyňe nás reprezentovaly Karolína Ryšková, Tereza Šulíková a Kateřina Furiková. Jana, Karolína, Kateřina a Tereza Šulíková se velkého finále zúčastnily dokonce potřetí v řadě.

Závodníci se společně poctivě připravovali nejen v průběhu školního roku, ale i o letních prázdninách formou několika soustředění. Vydržet dvoudenní víceboj není nic jednoduchého, ale všem se tato mimořádná akce opět moc líbila. Nejen soutěžení, ale i spousta no-

vých tváří a doprovodné zábavy včetně tradičního aquaparku. Naši výpravu potěšila podpora z domova, cestu do hlediště si našli i rodiče závodníků.

Bez ohledu na umístění je třeba ocenit samotnou účast na tomto podniku, neboť všichni účastníci patří k tomu nejlepšímu, co mládežnický sport v ČR nabízí. V dalším roce se opět pokusíme dostat co nejdále. Děkuji našim svěřencům, rodičům, trenérům a kolegům, kteří akci podpořili a pomohli zrealizovat. *Karel Toman, ZŠ Rýmařov*

Foto: archiv ZŠ

Hudební klip z janovického zámku je k vidění na internetu

Začátkem dubna se v interiéru chátrajícího janovického zámku natáčel videoklip k písni krnovské folk-rockové kapely Angles. Frontman Pavel Malík nyní oznámil dokončení dílka a možnost podívat se na něj na internetu.

Klip k písničce *Zpívám všem bláznům*, třetí snímek doprovázející album skupiny Angles *Připoj se*, se na internetu objevil koncem září. Pro naše čtenáře může být zajímavý nejen tím, kde se natáčel, ale i postavami hlavních protagonistů. Na rozdíl od předchozích dvou klipů ke skladbám *Světlo a stín* a *Kostka ledu* v klipu neúčinkuje samotná kapela a „herci“, ale pouze dvojice tanečnicků – juniorských sólistů tanečního oboru ZUŠ Rýmařov – Michaela Blašková a Jakub Slovák. Choreografii k písni vytvořila Alena Tomešková. Natáčení ve vymřelém zámku bylo především pro lehce oděné ta-

Foto: Pavel Malík

nečníky dost náročné, v klipu samotném ale stupně Celsia mírně přesahující bod mrazu na první pohled poznáte snad jen ze záběru, v němž Míše vychází od úst pára. Na tanci samotném se chlad nepodepsal a v kombinaci s fotogenickým interiérem vybydlené kulturní památky, prozářeným jarním sluncem (byť v den natáčení i aprílově sněžilo), působí oba tanečníci poměrně sebejistě.

Nutno ocenit, opět ve srovnání se staršími klipy kapely, že se tentokrát Angles pustili do méně polopatistického vizuálního ilustrování textu a namísto explicitních záběrů dívky v písni o dívce a milenceckého páru v písni o lásce vsadili na stylizovanou výpověď pohybem – tancem. Tanec jako nositel děje a emocí v podání dvojice věkově ještě nedospělé, ale technicky již velmi vyzrálé, se vyhýbá obvyklým

klišé amatérských snímků a povyšuje výsledek na vcelku příjemnou estetickou záležitost. Alena Tomešková choreografií vtiskla svůj osobitý taneční styl (který už řadu let poutá pozornost porotců na soutěžích) a oběma sólovým tanečnicům poskytla příležitost pro pohybovou komunikaci, která se ve srovnání s textem písně odehrává

v obecnější rovině mezilidských vztahů (láska i odmítání, souhra i protihra, smutek i naděje).

Fanoušci kapely Angles už nový videoklip nejspíš zhlédli, příznivci rýmařovských tanečniců a místní patrioti si jej můžou promítnout na www.angles.cz nebo přímo na YouTube. ZN

ZUŠ Rýmařov koncertovala v Itálii

Letošní první podzimní víkend strávili rýmařovští muzikanti – členové orchestru Zuškaband a pěveckého sboru Vox montana – ve slunné Itálii. Obě tělesa přijala pozvání z našeho partnerského města Arco, aby zde pro italské přátele uspořádala koncertní vystoupení.

V neděli 27. září se v koncertním sále v Arcu uskutečnil koncert, jehož hlavními aktéry se vedle zmíněných rýmařovských souborů stali také výborní zpěváci sdružení v mužském pěveckém sboru Coro Castel (přede dvěma lety jsme je přivítali u nás v Rýmařově). V úvodu našeho společného koncertu vystoupili italští zpěváci s několika písněmi na texty místních básníků. Velký aplaus za své vystoupení sklídlil i chlapecký sbor Gruppo Primavera, který je v podstatě přípravným sborem pro Coro Castel.

Ve druhé části večera dostaly prostor rýmařovské soubory. Koncertní program, který pod vedením dirigenta Jiřího Taufera pro italské publikum připravily, měli posluchači z Rýmařova možnost slyšet v září na našem Skorokoncertu v sále ZUŠ. Zazněly v něm osvědčené kusy z oblasti hudby klasické (např. písně *Matona mia cara*, *Gloria Patri*), populární (*El Vito*, *Tequila*), filmové (*Piráti z Karibiku*, *Hra o trůny*, *Profesionálové*, *Spiderman*) či lidové (několik českých lidových písní). Zuškaband i Vox montana se představily v samostatných skladbách, ale připraveny měly i skladby společné, a to *Summertime* G. Gershwina a *Air* G. F. Händela. Svými výkony zpěváci i hráči doslova strhli zpočátku zdrženlivé italské publikum ke stále nadšenějšímu potlesku a v přídavku (skladbě *Tequila*) se do společného pokřiku „tequila“ bouřlivým zvoláním v určených taktech zapojil doslova celý sál. Děti i dospělí muzikanti předvedli opravdu vynikající výkony a závěrečný aplaus vestoje byl zcela zaslouženou odměnou za jejich dlouhou a náročnou přípravu.

Neděle nám všem přinesla ještě jeden zajímavý zážitek. Na kraji města Arco, v olivovém sadu pod mohutnými skalními stěnami, stojí pomník, u kterého se před polednem začali scházet lidé, aby uctili památku čtyř českých vojáků, kteří byli v těchto místech popraveni za 1. světové války. Vzpomínky na ně se účastnili nejen Italové, ale sjela se sem i řada našich krajanů, pod českou státní vlajkou a svým praporem stáli nastoupení příslušníci České obce legionářské, přitomen byl zástupce ministerstva obrany, význam celé akce podtrhl svou přítomností i velvyslanec České republiky v Itálii PhDr. Petr Buriánek. Sboru Vox montana připadla čest zazpívat na tomto místě a při této významné příležitosti krásnou českou hymnu, kterou pro tuto příležitost upravil do čtyřhlasu náš sbormistr Jiří Taufer. Její pročitěnou interpretací přispěli naši zpěváci k důstojnému průběhu celého slavnostního obřadu.

Jak je patrné, neděle byla pro nás bohatá zvláště na hudební a kulturní události, ale během celého našeho pobytu jsme samozřejmě čerpa-

li mnoho dalších zážitků a zkušeností a poznali spoustu nového. V sobotu jsme například zažili nezapomenutelnou atmosféru krásného historického městečka Riva, protkaného uzounkými uličkami plnými kaváren a krámků, které se sbíhají na malebném náměstí. Otužilejší z nás neodolali alespoň krátkému brouzdání v jezeře Lago di Garda, které spolu s mohutnými skalními útvary vévodí celé této oblasti. Gurmáni budou jistě dlouho plnit vzpomínek na italskou gastronomii, se kterou jsme se seznámili v typických hospůdkách i v našem hotelu, kde jsme poznali také neskonale italskou pohostinnost. Samotné Arco vybízí k návštěvě mnoha krásných a zajímavých míst a zákoutí. Bohužel na delší prohlídku tohoto městečka nám příliš času nezbylo. Mrzelo nás zvláště, že jsme se nestihli vyšplhat k hradu, jedné z dominant Arca, který se tyčí na skále nad centrem města a který byl právě kvůli velkému běžeckému závodu pro veřejnost nepřístupný. Ale na druhé straně – není to důvod se do Arca v budoucnu znovu vypravit? Věřím, že všichni zúčastnění mi dají za pravdu. Takže, zase někdy...?

Než svůj příspěvek zcela ukončím, ráda bych poděkovala všem, kteří přispěli k úspěchu našeho čtyřdenního italského putování, ať už jsou to účastníci, rodiče našich žáků, řidiči či naši milí italští hostitelé. Jmenovitě děkujeme skvělému zvukaři Janu Halincovi, který opět spolehlivě obstaral technické záležitosti našeho koncertu. V neposlední řadě děkujeme sponzorům, kteří náš výjezd finančně podpořili. Jedná se o město Rýmařov, Spolek pro mezinárodní spolupráci (prvotního iniciátora partnerské spolupráce mezi našimi městy), pana Michala Šopíka a firmu Vesper Homes a paní Andreu Kubénovou a firmu Komers. Lenka Janoušková, ZUŠ Rýmařov

Fota: M. Mácová

Policejní pes vyčenichal pachatele ukrytého v křoví

Foto: PČR Bruntál

Velký keř v rohu zahrady si vybral jako svůj úkryt před policisty 17letý mladík, který se v úterý 22. září vloupal do prodejny potravin v Janovicích. Policisté byli přivoláni po druhé hodině ranní na místo loupeže a při pátrání po pachateli nasadili služebního psa

Yegora. Pes poblíž místa činu našel batoh s ukradenými cigaretami a následně i samotného podezřelého, který se ukrýval v jedné ze zahrádek. Policisté 17letého mladíka zadrželi a převezli na obvodní oddělení. Při výslechu se doznal i ke vloupání do restaurace v Janovicích z poloviny září. Odněl odtud alkohol, maso, mobilní telefon a další věci v hodnotě 25 tisíc korun. Za krádež mu hrozí trest odnětí svobody až na jeden rok.

Chtěla si koupit byt, aby nebydlela u rodičů

Bydlení chtěla řešit 21letá žena z Rýmařova úvěrem, do žádostí však měla uvést nepravdivé údaje. Nyní ji bruntálská kriminálka stíhá za úvěrový podvod s tretní sazbou až na osm let. Na konci července letošního roku měla čtyřem různým finančním společnostem v Bruntále a v Olomouci předložit žádosti o úvěr. Do dokumentů uvedla, že pra-

cuje u firmy v Praze a má měsíční příjem přes 27 tisíc korun, ve skutečnosti ale byla vedena na úřadu práce. Měla žádat ve dvou případech o 300 tisíc korun a dvakrát o úvěr na 500 tisíc korun. Ani v jednom případě jí nebyly úvěry poskytnuty. Obviněná policistům na vysvětlenou uvedla, že si chtěla koupit byt, aby už nežila s rodiči.

Skočil si na oběd a zloděj mu vykradl auto

Majitelé aut jsou nepoučitelni a stále nechávají v odstavených vozech viditelně odložené věci. Těžší z toho hlavně zloději. 25letý řidič zaparkoval ve středu 30. října v poledne u restaurace ve Žďárském Potoce a šel na oběd. Po půlhodině se vrátil a zjistil, že mu někdo rozbil okno vozu a odcizil antiradar a dvě tašky. Způsobená škoda činí nejméně 26 tisíc korun.

por. Bc. Pavla Jiroušková,
skupina tisku a prevence Bruntál

Městská knihovna Rýmařov

Objevte nový rozměr čtení prostřednictvím zvukových knížek

Co je audiokniha?

Audiokniha, nebo také zvuková kniha, mluvicí kniha, je zvukovým záznamem knižní předlohy. Četbu zprostředkovává posluchači hlas jiného člověka, většinou herce, herečky nebo jiného umělce (v ideálním případě jde o dramatickou knihu, kdy každou postavu ztvárňuje jiný herec).

Zdroj: http://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/hitem-leta-jsou-audioknihy-20150830.html

Audioknižní desatero:

1. Audioknihy šetří náš čas (při jejich poslechu se můžeme věnovat nejrůznějším činnostem).
2. Audioknihy šetří naše oči (čímž chrání naše zdraví).
3. Audioknihy vylepšují naše vnímání, soustředění a pozornost.
4. Audioknihy můžeme sdílet (lze je poslouchat s více lidmi najednou).
5. Audioknihy se vám vejdu do kapsy (mp3 formát).
6. Audioknihy nás vracejí do dětských let (do časů, kdy nám předčítali rodiče).
7. Audioknihy může poslouchat každý, kdo slyší (i nevidomí a negramotní).
8. Audioknihy můžete poslouchat všude (v posteli, v autě, na zahradě...).
9. Audioknihy nám přinášejí umělecký zážitek (či osvětlení potmě).
10. Audioknihy se přečtou samy (jelikož jsou to jediné knihy, které umějí mluvit).

Zdroj:

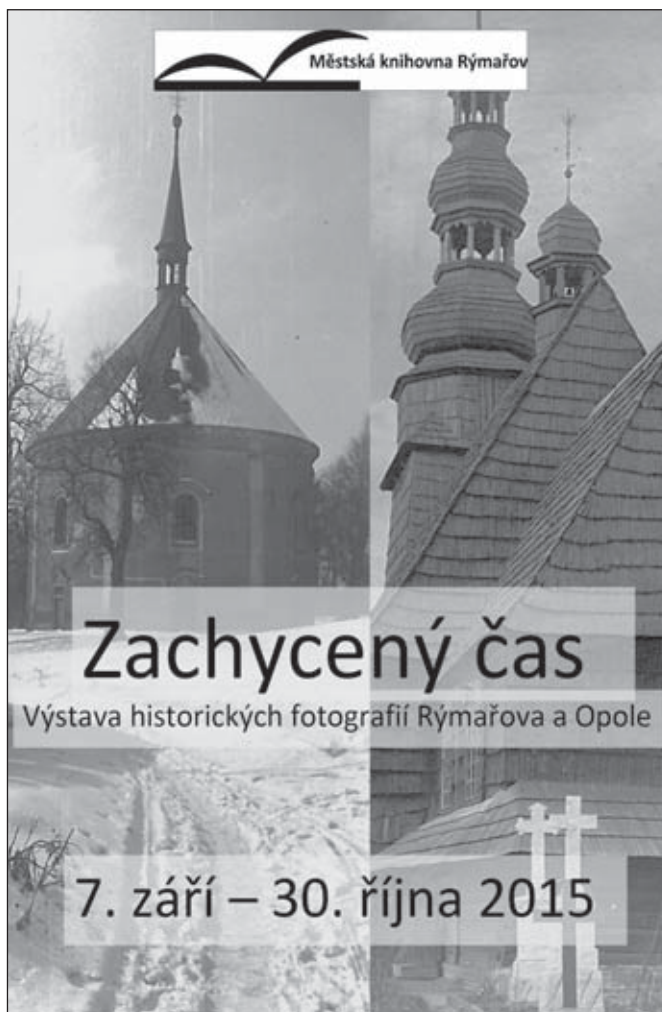
<http://www.knihkrnov.cz/Home/Search?searchString=audioknihy>

PŮJČOVNÍ DOBA

Po 9:00–18:00; Út 9:00–18:00; **St z a v ř e n o**
Čt 9:00–17:00; Pá 9:00–17:00

Tel.: 554 212 566, 778 532 965, www.knihovnarymarov.cz

e-mail: knihovna.rymarov@seznam.cz

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Cynik se dívá na svět s monoklem na oku své duše.
Orson Welles

**INFOSERVIS Střediska volného času
Rýmařov – říjen 2015**

Nejmladší závodníci bojovali na cyklistickém přeboru

Ve Staré Vsi u kina se konal tradiční cyklistický přebor pro děti z mateřských škol až žáky pátých tříd. Letos pořadatelům přálo počasí, což přispělo k asi největší účasti závodníků ze všech dosavadních ročníků – na start se jich postavilo více než padesát.

Nejpočetnější kategorií byla ta pro mateřské školy, která byla ještě rozdělena podle strojů – na odrážedla nebo kola. Děti na odrážedlech se vydaly na trať dlouhou 200 metrů, závodníci na kolech na okruh dlouhý cca 500 metrů. Kategorie žáků 1. a 2. tříd objížděla delší okruh dvakrát, kategorie pro 3. a 4. třídu třikrát a nejstarší kategorie 5. tříd jela jednou klasický 500metrový okruh po asfaltu a dvakrát okruh vedený v terénu.

Celé závody se obešly bez zranění, i když zápal některých dětí tomu během startu nenasvědčoval. Někteří závodníci vypadali, že by si dali okruh ještě jednou. Doufáme, že se závod líbil všem zúčastněným a příští rok se uvidíme ve stejném, či ještě větším počtu.

Výsledky:

MŠ odrážedla dívky: 1. Leontýna Gurbanová, 2. Lucie Valová,
3. Lucie Chocholatá

MŠ odrážedla chlapci: 1. Adam Kistan, 2. Adam Lašák,
3. Ladislav Synáček

MŠ kola dívky: 1. Veronika Vlášková, 2. Stanislava Večeřová,
3. Tereza Sýkorová

MŠ kola chlapci: 1. Jakub Kastner, 2. Timon Gurban,
3. Max Sedláček

1.–2. třída dívky: 1. Petra Zahradníková, 2. Valentýna Albertová,
3. Adína Klimentová

1.–2. třída chlapci: 1. Filip Krečmer, 2. Matěj Fryblík,
3. Vojtěch Chocholatý

3.–4. třída dívky: 1. Vendula Gerhardová, 2. Pavlína Konečná,
3. Jiřina Kovářová

3.–4. třída chlapci: 1. František Barusel, 2. Dominik Polách,
3. Brian Škoda

5. třída dívky: 1. Tereza Krečmerová, 2. Klára Slováková

5. třída chlapci: 1. Jakub Fryblík, 2. Jiří Henych, 3. Petr Pátík

Kompletní výsledky jsou na www.svcrymarov.cz. *Jakub Vala*

Foto: J. Vala

Známa i neznámá výročí

- 9. 10. Světový den pošty – výročí založení Světové poštovní unie v roce 1874, vyhlášen 1969 (OSN)**
10. 10. 1985 zemř. **Orson Welles**, americký herec, scenárista, producent a režisér (nar. 6. 5. 1915) – 30. výročí úmrtí
11. 10. 1885 nar. **Francois Mauriac**, francouzský prozaik a novinář, nositel Nobelovy ceny (zemř. 1. 9. 1970) – 130. výr. nar.
11. 10. 1975 zemř. **Emanuel Frynta**, překladatel, básník a editor (nar. 3. 1. 1923) – 40. výročí úmrtí
12. 10. 1935 nar. **Luciano Pavarotti**, italský tenorista (zemř. 6. 9. 2007) – 80. výročí narození
14. 10. 1990 zemř. **Leonard Bernstein**, americký dirigent, klavírista a skladatel (nar. 25. 8. 1918) – 25. výročí úmrtí
- 16. 10. Světový den výživy – výročí založení organizace pro výživu a zemědělství v roce 1945 – slaví se od roku 1981 (OSN)**
17. 10. 1915 nar. **Arthur Miller**, americký spisovatel (zemř. 10. 2. 2010) – 100. výročí narození
17. 10. 1920 nar. **Rudolf Hrušínský**, herec (zemř. 13. 4. 1994) – 95. výročí narození
18. 10. 1335 zemř. **Eliška Rejčka**, česká královna (nar. 1. 9. 1286) – 680. výročí úmrtí
18. 10. 1405 nar. **Enea Silvio Piccolomini**, italský historik a prozaik, pozdější papež Pius II. (zemř. 15. 8. 1464) – 610. výročí narození
18. 10. 1935 nar. **Viola Fischerová**, spisovatelka a překladatelka (zemř. 4. 11. 2010) – 80. výročí narození
18. 10. 1955 zemř. **José Ortega y Gasset**, španělský spisovatel a filosof (nar. 8. 5. 1883) – 60. výročí úmrtí
19. 10. 1745 zemř. **Jonathan Swift**, irský satirický spisovatel píšící anglicky (nar. 30. 11. 1667) – 270. výročí úmrtí
- 20. 10. Den stromů – OSN od roku 1951, v ČR obnovena tradice v roce 2000**
21. 10. 1125 zemř. **Kosmas**, první český kronikář (nar. kolem 1045) – 890. výročí úmrtí
21. 10. 1835 zemř. **Josef Božek**, mechanik, hodinář, vynálezce parního automobilu (nar. 28. 2. 1782) – 180. výročí úmrtí
22. 10. 1905 nar. **František Nechvátal**, básník, publicista a překladatel (zemř. 10. 9. 1983) – 110. výročí narození
22. 10. 1990 zemř. **Kamil Lhoták**, malíř a grafik (nar. 25. 7. 1912) – 25. výročí úmrtí
22. 10. 1995 zemř. **Kingsley Amis**, anglický spisovatel (nar. 16. 4. 1922) – 20. výročí úmrtí

SVČ Rýmařov hledá vedoucí zájmových kroužků

- **Stolní tenis**
- **Po domluvě možno i jiné, nové kroužky, které dosud SVČ nenabízí.**

Více informací:

Jakub Vala, tel: 737 751 283,
grafika.svc@seznam.cz

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

ŘÍJEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel.739 001 474 , WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 9. 10. v 19:00

NEMILOSRDNÍ

/ Francie / 2015 / akční, krimi, 90 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Serge Buren je legendární polda, noční mūra všech kriminálních. On a jeho policejní tým mladých kolegů vyznávají trochu nevšední vyšetřovací postupy. Mezi jejich osvědčené a oblíbené metody patří přepadovky a výsledky zadržených s použitím baseballových pálek. S oblibou ignorují pravidla. Jejich práce je efektivní a výsledky jsou brilantní. Jenže jejich nadřizení začínají mít dojem, že kovbojové nemají u policie co dělat...

Režie: B. Rocher, Scénář: T. Schulmann, F. Loubeyre, Hudba: L. Perez
Hrají: J. Reno, C. Murino, A. Lenoir, T. Neuvic, S. Celma, O. Diaw, S. Lalanne, J. Liaudin a další.

Sobota 10. 10. v 16:00 3D, neděle 11. 10. 2D v 9:30

HOTEL TRANSYLVÁNIE 2

/ USA / 2015 / animovaný, komedie, 90 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 2D: 110,- / 3D: 145,-

Zdá se, že Hotelu Transylvánie se začíná dařit... Dracula konečně ustoupil ze svých striktních zásad ubytovávat v hotelu pouze příšery, a ten se proto otevírá i lidským návštěvníkům. Za zavřenými dveřmi krypty ale Dracula sžírají pochybnosti o tom, zda se jeho napůl lidský a napůl upírův vnuk Dennis vůbec někdy stane upírem...

Režie: G. Tartakovsky, Scénář: R. Smigel, A. Sandler, Hudba: M. Mothersbaugh
Hrají: český dabing

3D

Sobota 10. 10. v 19:00

LAPUTA

/ ČR / 2015 / drama, 93 min.

/ české znění / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Johanka je majitelkou kavárny s názvem Laputa, která - jako stejnojmenný létající ostrov z knihy Gulliverovy cesty - je jejím ostrovem. Bude jí stačit k pocitu úplnosti a štěstí? Johanka zkoumá, co si počít v bezbřehém prostoru dospělého života, na jehož začátku se ocitla. Rodina jí příliš nepomáhá, kavárenští hosté přicházejí každý s nějakou svou potřebou a nějakým svým sobectvím - jejich postavy mají být obrazem generace.

Režie: J. Šmíd, Scénář: L. Bokšťalová, Kamera: V. Gunaratna, Hudba: P. Kopecký
Hrají: T. Voříšková, M. Šoposká, I. Orozovič, P. Stach, P. Gajdoš, I. Chýlková a další.

Středa 14. 10. v 19:00

MARŤAN

/ USA / 2015 / sci-fi, akční, dobrodružný, 134 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 140,-

Astronaut Mark Watney (Matt Damon) během mise na Mars málem zahynul v prašné bouři. Zbytek jeho posádky planetu opustil v domněni, že je mrtvý. Ale Watney přežil a ocitne se tak omylem sám na nepřátelské planetě. Má k dispozici jen hubené zásoby a tak musí využít veškerý důvtip, invenci a technické znalosti, aby nejen přežil, ale také nalezl způsob, jak vyslat signál na Zemi, že je naživu...

Režie: R. Scott, Scénář: D. Goddard, Kamera: D. Wolski, Hudba: H. Gregson-Williams
Hrají: M. Damon, K. Mara, J. Chastain, K. Wiig, S. Stan, M. Peña, S. Bean, M. Davis a další.

3D

Pátek 16. 10. v 19:00

PURPUROVÝ VRCH

/ USA / 2015 / horor, fantasy, drama, 119 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 110,-

Edith Cushingová je na svou dobu velmi emancipovaná dívka s literárním talentem a nepěkným traumatem z dětství, s nímž se vypořádává psaním. Záhadnému cizinci, siru Thomasovi, se její texty líbí, jí se pro změnu zamlouvá on. Dokonce tak, že po tragické otcově smrti brzy odloží smutek a provdá se za něj. Díky sňatku se stane spolujitelkou panství Purpurový vrch, jemuž vévodí majestátní, leč chátrající viktoriánský dům...

Režie: G. del Toro, Scénář: G. del Toro, M. Robbin, Kamera: D. Laustsen, Hudba: F. Velázquez
Hrají: M. Wasikowska, T. Hiddleston, J. Chastain, Ch. Hunnam, B. Gorman, J. Beaver, J. Botet, L. Hope, D. Jonesa další.

Středa 21. 10. v 19:00

LEGENDY ZLOČINU

/ VB / 2015 / krimi, životopisný, thriller, 133 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Film nás zavede do tajné historie šedesátých let dvacátého století a neobyčejných událostí, které přinesly pochybnou slávu dvojčatům Krayovým. Hlavní dvojroli Rona a Reggiego Krayových ztvárnil Tom Hardy.

Režie: B. Helgeland, Scénář: B. Helgeland, Kamera: D. Pope, Hudba: C. Burwell
Hrají: T. Hardy, T. Egerton, E. Browning, Ch. Eccleston, D. Thewlis, C. Morgan, Ch. Palminteri, T. Fitzgerald a další.

Pátek 23. 10. v 19:00

MUŽ NA LANĚ

/ USA / 2015 / drama, 123 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Dvanáct lidí se prošlo po povrchu Měsíce, ale jen jediný člověk přešel nezměrnou prázdnotou mezi vězemi Světového obchodního centra, a v jeho stopách se již nikdy nikdo nebude mít možnost vydat...

Režie: R. Zemeckis, Scénář: R. Zemeckis, Kamera: D. Wolski, Hudba: A. Silvestri
Hrají: J. Gordon-Levitt, Ch. Le Bon, J. Badge Dale, B. Kingsley, B. Samuel, S. Di Zio a další.

Nejlepší hudební výběr

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

muzeum

RÝMAŘOV

Pro projekci je potřeba min. 4 platící.

Městské muzeum a Galerie Octopus

Florian ukončil koncertní sezónu v kapli V Lipkách

Po úspěšném vystoupení pěveckého sboru Bernardini se posluchačům v akusticky skvělém prostředí kaple V Lipkách představil v neděli 27. září smíšený komorní sbor Florian z Jeseníku, který zároveň završil letošní koncertní sezónu v tomto církevním stánku.

Městské muzeum Rýmařov připravilo na poslední zářijovou neděli koncert komorního smíšeného sboru Florian z Jeseníku. Snad chladné počasí, snad prodloužený víkend byly příčinou podprůměrné návštěvnosti, nicméně tři desítky posluchačů, které na koncert zavítaly, si odnesly příjemný umělecký zážitek.

Devítičlenný sbor zazpíval na kúru sedmáct duchovních skladeb, zazněly spirituály i gospel s doprovodem varhanistky Marty Doubravové. Ta koncert také zahajovala varhanní interpretací Henryho Purcella *Trumpet Tune and Air* a završila jej *Sonatinou* Gustava Gunsenheimerera. Zpěvákům komorního sboru Florian se účinkování v barokní kapli V Lipkách velmi zamlouvá, proto není vyloučeno, že se s tímto pěveckým tělesem posluchači opět setkají.

JiKo

Exponát měsíce

Říjen: Socha sv. Jana Nepomuckého (poč. 19. století)

Pravděpodobně na počátku 19. století byla z lipového dřeva zhotovena socha patrona mlynářů, vorařů, lodníků a zpovědníků – svatého Jana Nepomuckého, kterou si můžete prohlédnout ve stálé expozici Městského muzea Rýmařov. Polychromovaná plastika je dílem anonymního lidového řezbáře. Světec původně v pravé ruce držel knihu či křížifix. Tento atribut se však na rýmařovské soše nedochoval. Zvláštní je počet sedmi hvězd na svatozáří, poněvadž se jich tradičně zobrazovalo pět – pět zářících světél či hvězd, které poukázaly na Janovo tělo, jež bylo poté vyloveno z řeky. Jeho mučednická smrt svržením z Karlova mostu a utopením ve Vltavě je nanejvýš známá. Málokdo však ví, že ač byl Jan z Nepomuku prohlášen za svatého v roce 1729, jeho první sochařské vyobrazení (poprvé na Karlově mostě) pochází už z roku 1683. Od té doby

se v českých zemích začaly hojně vztyčovat sochy svatého Jana Nepomuckého zejména u mostů. Oblíbenost tohoto svätce na Rýmařovsku jistě potvrďdí nejen kvalitní sochařské realizace ve veřejném prostoru okolních obcí (např. Stará Ves, Dolní Moravice, Horní Václavov, Břidličná, Horní Město aj.), nýbrž samotná přítomnost svätcovy sochy od Severina Tischlera z roku 1736 na rýmařovském náměstí, Handkeho oltární obraz z roku 1729 v rýmařovském farním kostele či celý boční oltář sv. Jana Nepomuckého z dříví Davida Zürna z let 1715–1717 v kapli V Lipkách.

(Lit.: James Hall, *Slovník náměňů a symbolů ve výtvarném umění*, Praha – Litomyšl 2008; Jiří Karel, *Průvodce muzeem v Rýmařově*, 2014.)

Foto a text:

Michal Vyhlídal, Městské muzeum Rýmařov

Karel Šebek žije!

Lapidární zvolání, jež se vtisklo do titulu výstavy českých surrealistů věnované Karlu Šebkovi, nelze potvrdit ani vyvrátit. Prokletý básník a výtvarník Karel Šebek (1941) totiž před dvaceti lety beze stopy zmizel, nicméně ve svém pozoruhodném díle i v dílech surrealistů žije dál – stejně neurčitě a bizarně jako před svým zmizením.

Titul velké výstavy, první v tomto rozsahu, která byla Karlu Šebkovi uspořádána letos v červnu v Jilemnici a Vrchlabí a nyní se v menší verzi přesunula do rýmařovské Galerie Octopus, vyjadřuje odhodlání členů Surrealistické skupiny nesmířit se s oficiálním stanoviskem, že je-li člověk dostatečně dlouho neznámý, je mrtev. Surrealisté,

kteří se s oblibou pohybují na hranici mezi realitou a imaginací, či spíše za ní, tudíž k dvacátému výročí Šebkova zmizení soustředili a vystavili kolekci jeho koláží a doplnili ji vlastními díly, v nichž se Šebek opět objevuje na scéně – živý a inspirující.

V malém sále se představuje Karel Šebek jako autor, autodidakt, svým projevem blízký art brut (neboli umění v surovém stavu), který bez špetky výtvarné průpravy chrlil výtvarná díla, hlavně koláže a kresby, a rozdával či rozesílal je svým přátelům a známým. Neumělé a často poškozené či zmačkané práce sesbírali kurátoři výstavy právě ze soukromých sbírek a vybrali z nich reprezentativní ko-

lekcí těch nejzajímavějších. Technicky možná nedokonalé práce nezaprou Šebkův hluboký smysl pro představivost a absurdní humor, pro bizarní poetičnost i jistou provokaci.

Vedle výtvarných prací se mohou návštěvníci galerie začíst i do Šebkovy poezie (ze sbírek *Dívej se do tmy, je tak barevná, Ruce vzhůru, Sanitka* nebo *Zítřka je nikdy*). Psaní básní mu údajně naordinoval jeho bratranec Zbyněk Havlíček, psycholog a surrealistický básník, jako psychoterapii. Otázkou je, nakolik byla tato „lčba“ úspěšná; poezie se nicméně stala pevnou součástí Šebkova života, až s ním splýnula v jedno.

Životní příběh Karla Šebka je sám o sobě pozoruhodný a není divu, že surrealisty zaujal, byť by si nejspíš nikdo nepřál ocitnout se v jeho kůži. Za vše mluví jeho krédo, že „život je choroba, kterou je nutné přežít“. Karel Šebek strávil mnoho let v psychiatrických léčebnách, nejprve jako sanitář a ošetřovatel, od roku 1960 jako pacient, u nějž se postupně prohlubovala toxická psychóza způsobená experimenty s LSD a dalšími látkami. Absolvoval kolem třiceti neúspěš-

ných pokusů o sebevraždu, z nichž některé se tradují jako takřka neuvěřitelné důkazy jeho nesmrtnosti. Když v dubnu 1995 Karel Šebek cestou do léčebny v Dobřanech zmizel, jeho život se tím zcela neuzavřel, spíš zneurčitě, roztržil se do nekonečných alternativ imaginárních životů.

Téma možného dalšího osudu Karla Šebka po jeho zmizení se stalo hlavním pojátkem cyklu surrealistických her, na nichž se podíleli Jan Švankmajer, František Dryje (který vernisáž v Rýmařově uváděl), Roman Kubík, Martin Stejskal, Jan Gabriel, Leonidas Kryvošej, Jan Richter, Jan Kohout a další členové současné Surrealistické skupiny. Jejich portréty Karla Šebka a interpretace jeho díla jsou k vidění ve velkém sále galerie. Soubor prací provedených nejrůznějšími technikami včetně asambláží nebo plastik tvoří vizuální protějšek textů, jež letos vyšly jako ohlasy Šebkova zmizení v časopise *Analogon* č. 75. Divák i čtenář těchto nepřeborných variant si může vybrat – nebo ještě lépe připojit svou vlastní. ZN

KOLÁŽE / KRESBY / INTERPRETACE

Galerie Octopus
a Městské muzeum v Rýmařově
vás srdečně zvou na výstavu

„Zítřka je nikdy“ KAREL ŠEBEK ŽIJE

vernisáž 3. října 2015 v 16 hodin
uvodní slovo František Dryje
výstava potrvá od 3. do 30. října 2015

Sdružení Analogonu

Z kapsáře tety Květy

Dva? Stačí!

Dvojka je stejně pěkná číslovka. Uvědomili jste si to někdy? Prostě ti dva k sobě patří, zapadají do sebe jako puzzle. Schválně, začneme pěkně ze začátku, tedy od Adama, on má totiž svou Evu, které ukáže, co udělal. Potom se dostaneme až po Z. Přece Kráska a Zvíře, pro někoho Panna a Netvor. Určitě se nám vybaví nešťastná milenecká dvojice Romeo a Julie, a když zůstaneme u pana Shakespeara, tak Hamlet a Ofélie, Othello a Desdemona a Kateřina s Petruciem. V partnerství manželském dostačují dva – tři, to už je tlačence.

Zpět do našich pohádek: Jeníček a Mařenka, Červená karkulka a Vlč, Čert a Káča, Rumburak a Arabella, Křemílek a Vochomůrka, Čmelda a Brumda, Spejbl a Hurvínek. Pobavila mě jména Rumcajse a Cipíška ve slovenštině: tam jsou to Rumpel a Ciášik.

Problémy mám se Sněhurkou; kterého trpaslíka jí přidělím? Asi Šmudlu, ten je vyhovující. Z Krkonoš přibude Kuba a Anče, z Rusi

Nastěnka a Ivánek. Pak máme Budulínka s liškou a ještě jednu lišku, za svobodna Ryšku, s ptákem Ohnivákem.

Kdo by neznal Robinsona Crusoe a jeho Pátka? Chcete vidět pořádnou nakládačku (čili břínkačku)? Jsou tu Šimon a Matouš. Detektivní záhady elegantně vyřeší Sherlock Holmes s doktorem Watsonem. Třeba pomůžou i Tomu Sawyerovi a Huckleberrymu Finnovi.

Přátelé, tak se mi to hrne, mám už osmdesát dvojic, nestačím ani psát: Voskovec a Werich, Suchý a Šlitr, Šíp a Uhlíř, Lasica a Satinský, Svěrák a Smoljak, Bohdalová a Dvořák, Kolben a Daněk, Kiki a Maki (ty už teď zase ne), Cyril a Metoděj, Marx a Engels. Mareš a jeho ferrari a Babiš a jeho Agrofert. Z ruské hudby Rimskij a Korsakov.

Nevíte náhodou, jak se jmenovali rodiče malého Ježíška? Ježišmarjá Josef, já si snad nevzpomenu...! S

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Křenková – Rýmařov	80 let
Alžběta Štulová – Rýmařov	80 let
Alexandr Tomeš-Podkujko – Rýmařov	82 let
Marie Vološínová – Rýmařov	83 let
Žofie Martišová – Rýmařov	84 let
Marie Dlouhá – Rýmařov	85 let
Otto Volek – Rýmařov	88 let
Josef Hrabina – Rýmařov	88 let
Věra Přecechtělová – Rýmařov	91 let

Dne 10. října oslaví
paní **Marie Šumpolcová**
80. narozeniny

Vše nejlepší do dalších let, zdraví, štěstí
a Boží požehnání
přejí dcera Alena, zeť Drahomír,
vnučka Alena, vnuk Drahomír
a pravnoučata Jakub, Kateřina,
Sofie a Pavel

Rozloučili jsme se

Zdenek Šnajdr – Rýmařov	1984
Miroslav Švub – Rýmařov	1927
Ján Štefanov – Rýmařov	1939
Miroslava Nahodilová – Rýmařov	1938

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Poděkování

Chtěl bych touto cestou vyjádřit upřímné poděkování pracovníkům Městských služeb Rýmařov za velice pečlivou a promyšlenou úpravu zeleně na městském hřbitově. *Pavel Rychlý*

Klub Sluníčko SVC Rýmařov

vedoucí Kateřina Frybliková

Nabízí každé pondělí zajímavý program
pro děti a rodiče od 16:00 do 18:00.
Děti od 4 let mohou v klubu
pobývat i bez rodičů.

Servis služeb

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v říjnu

Pondělí 14:00–17:00, 18:30–20:00	Úterý 14:00–20:00
Středa 14:00–17:00, 18:30–20:00	Čtvrtek 14:00–20:00
Pátek 14:00–20:00	Sobota 13:00–20:00
Neděle 13:00–20:00	

Aerobik:

Pouze v pondělí 18:45–19:45

Plavecký kurz:

Pondělí 17:00–18:30

Středa 17:00–18:30

Provozní doba sauny v krytém bazénu:

Úterý 14:00–20:00	Sobota 13:00–20:00
Čtvrtek 14:00–20:00	Neděle 13:00–20:00
Pátek 14:00–20:00	

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba

Po–Pá 16:00–21:00, So–Ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku
do výše 500 Kč za osobu.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí – pátek: 9:00–12:00; 13:00–17:00

Sobota: 9:00–12:00; 13:00–16:00

Neděle: 13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, email: info@rymarov.cz

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Galerie Marie Kodovské

Mlýnská ulice č. 21

Prohlídky mimo sezónu jsou možné pro skupiny 5 a více návštěvníků.
Objednávky v informačním centru.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNÍČEK

každé liché úterý v budově střediska

na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy v 13:30. Ukončení posezení 15:30–16:00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz
v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.
Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste
sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček ve druhém pololetí 2015

(každý lichý týden v úterý):

20. 10., 3. 11., 1. 12. a 15. 12. 2015.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Soutěž Marie Kodovské

Jan Žižka: Setkání

Šli po zchátralé opuštěné silnici. Pomalu obcházeli četné výmoly a kaluže. Šli pomalu. Byli dva, starý muž, který pro vysoký věk nemohl chodit už moc rychle, a jeho pravnuk, který pro nízký věk nemohl chodit ještě moc rychle. Šli rozvážně a zatím toho moc nenařekli. „Vzal jsi rohlíky, dědo?“ Říkal mu „dědo“. „To víš, že vzal, Mikeši.“ Chtěli dojít až k meandřům potoka, kde se drželo hejno divokých kachen. Břehy klikatícího se toku zůstaly doposud malou opomenutou oázou divočejší přírody. Od svých prarodičů starý pán v dětství slýchal, že v údolí říčky kdysi kvetly orchideje. Sám osobně je tam však nikdy neviděl.

Šli po bývalé stezce pro chodce a cyklisty, kterou po vyasfaltování začali používat i automobilisté jako zkratku, přestože to bylo zakázáno. Časem používalo stezku tak mnoho aut, že nakonec vytlačila cyklisty a jízda aut byla po stezce oficiálně povolena. Později, vlastně nedávno, když byla nedaleko vystavěna kvalitnější silnice, přestala být zkratka využívána. Neopravovaná a neudržovaná silnice pomalu, ale jistě chátrala, nakonec se na ni vrátili podivíni. Kdo by dnes chodil pěšky?

„Myslíš, že tam budou?“ zeptal se Mikuláš, měl na mysli kachny, které občas chodívali krmit. „Uvidíme,“ odpověděl a dodal: „Až tam budem.“

Kolem nepoužívané silnice zůstaly stát a strážit poutače, nikdo je neodstranil, přestože hydily okolí. V území nikoho nikomu nevadily. Zůstalo tam i pár starých turistických informačních cedulí, připomínajících zašlé časy pěší turistiky, které zázkřem odolaly času, dokonce je opomněli i sprejeři. Asi proto, že nebyly v centru města.

Starý pán se tady rád procházel. Jen tak, odnikud nikam. Na opuštěné silnici byl klid. Novou silnici odklonili, auta se na ni přestěhovala a tady kolem začaly růst náletové křoviny. Alespoň trochu zeleně, jívky, břízy, šípkové rů-

že. Ve vymlácených dírách se začaly objevovat pampelišky a jitrocel, dokázaly jako první prorůst vrstvou asfaltu. Cítil se zde dobře, pampeliškám a jitroceli svým způsobem fandil.

„Mikeši, tady pod cestou, když jsem byl kluk o něco starší než ty, tak tady křepelky počítaly pět peněz,“ řekl. „To byla nějaká chudá banka, vid?“ odvětil Mikuláš. „Ne, to nebyla banka, to byli ptáci – hodně malí ptáci.“

Ano, křepelky přestaly počítat pět peněz. Jiní rutinní počítáři počítali větší sumy a při svém zaujetí zapomněli na živou přírodu, na svět flory a fauny. Počítali, odkláněli a přeskupovali peníze a zapomněli, že svět není jednotvárně plochý jako účetní knihy.

Cestu lemovaly staré billboardy. Vem si a žij! Ignorovaly slovo „kup si!“ Protože když se kupuje, musí se zaplatit. Ale brát lze bez placení. A tak si brali u přírody, jak jen to šlo a kde jen to šlo. Planeta se začala oteplovat, ale málokdo to bral vážně. Začali mizet živočichové, vymírali, a nikoho to neznepokojovalo. Vem si a žij dnes! To bezduché tykání nesnášel. Další reklamní kampaň: „Žijte dnes!“ A co zítra a pozítří? Na to nikdo moc nemyslel, však ona si s tím civilizace nějak poradí.

Z rozvažování ho vyrušilo rytmické opakování: „Já chci pít!“ „Já chci pít!“ „Já chci pít!“ a stále dokola, co tři kroky to: „Já chci pít!“

„Tam u těch palet se posadíme. Vyndám čaj z batohu, ju?“ „Já chci pít, teď!“ nepřestával podupávat do kroku. „Já chci pít! Já chci pít! Já chci pít!“

Blížili se k hromadě starých přepravních palet, musely zde ležet už delší dobu, protože prorůstaly křovím. Pomyslel si: „Příroda by si bez nás jistě poradila, jak přežít, kdyby nebyla každodenně devastována. Navzdory relativnímu materiálnímu dostatku je náš svět rok od roka chudší. Za poslední dekádu vymizelo dost živočichů. Zmizeli bažanti, zajáci, koroptve, motýli. Na informační ceduli bylo ještě rozlišitel-

né, že zde nedávno rostla keltská růže, která se v dávné minulosti pěstovala i v zahrádkách.

Konečně došli k odloženým paletám. Sundal batoh ze zad. Vyndal sáček s rohlíky pro kachny, potom PETku s vlažným čajem a podal ji Mikulášovi. Napadlo ho, co kdyby si dali svačinu? Nikam nespěchají. Mikuláš si párkrát lokl, zdálo se, že je spokojený.

„Dědo, potřebuji na malou.“

Sáček s rohlíky položil na batoh. Odvedl Mikuláše kousek dál od hromady palet za hromadu pneumatik, aby si ulevil.

Když se vrátili k batohu, všiml si, že sáček leží na zemi. Nedovedl si představit, jak a proč mohl spadnout. Vítr nefoukal. Sebral ho a položil zpět na batoh. „Chvilku počkej, teď si odskočím já.“

Odebral se za hromadu pneumatik vykonat potřebu. Po chvilce se vrátil, sáček s rohlíky ležel opět na zemi a byl roztržený.

Co má tohle znamenat? Podíval se na Mikuláše. „To ty?“

„Něco vyskočilo z mezery mezi paletami, sáček baflo a strhlo na zem, pak to uteklo.“

To chce prozkoumat, co to bylo.

Sehnul se pro sáček. Vytáhl rohlík, nalámal ho na kousky. Pár kousků pohodil na místo batohu. Pooděšli o kousek dál, schovali se za pneumatiky. Po chvíli vykoul chlupatý čenich, rychle popadl kousek rohlíku. A bleskurychle zmizel zpět ve škvíře palet. Čenich patřil podivné, překvapivě velké flekaté myši, nebo že by malé kryse? Byla bílá s hnědými a tmavě šedými skvrnami. Žádnou takhle velkou a takhle barevnou myš, jakousi kryso-myš, ještě neviděl.

„Miki, zahlédl jsi toho krysáka?“ Mikuláš přikývl. Proč použil slovo krysák, sám nevěděl. Stáli tiše, bez hnutí za hromadou pneumatik a po chvíli se kryso-myš objevila zase. Popadla kousek rohlíku a zase se běžela schovat. Další kousek rohlíku popadla a jen popoběhla dál od dvojice, ale mezi palety se neschovávala. Po krátké chvíli už neběhala s každým kouskem rohlíku do skrýše, pořádala je, ani se nesnažila schovat.

„Jú, on se nebojí,“ zašeptal Mikuláš.

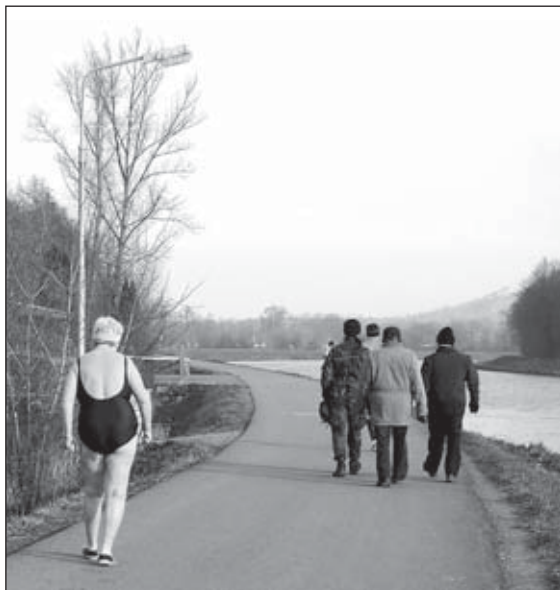
Když kryso-myš všechny kousky rohlíku pořádala, starý pán ulomil pár dalších a hodil je směrem k ní. Začala se rozhlížet, co se to děje. Nečekaná reakce. Kryso-myš se postavila na zadní a rozhlížela se, odkud se kousky vžaly. Asi je zahlédla, ale nevadilo jí to, s chutí se pustila do hozených kousků.

Poté co sesbírala všechny kousky rohlíku, znovu se postavila na zadní a tázavě hleděla směrem ke dvojici, která ji pozorně sledovala. „Nášup nebude?“ Děd ulomil další kus rohlíku a hodil ho směrem ke kryso-myši. Kryso-myš byla spokojená. Další rohlík podal Mikulášovi s gestem: teď je řada na tobě. Miki neváhal, ulamoval kousky rohlíku a házel je flekatému tvorovi.

Snad by se dala krmit i z ruky, ale nepovažoval to za bezpečné. Mohla by ho nebo Mikuláše kousnout. Nevěděl, jestli není něčím infikovaná, jestli nepřenáší nějakou nemoc. Pro jistotu nahmatal v kapse lahvičku pepřového spreje. Krmení kryso-myši se Mikimu zalíbilo a házel jí další a další kousky rohlíku. Občas tvor, ani myš, ani krysa, pohlédl zkoumavě na Mikuláše a o kousek se k němu přiblížil. Mikuláš házel kousky rohlíku blíž a blíž. Napomenul ho: „Neházej je tak blízko! Radši se k ní moc nepřibližuj!“ Mikuláš poslechl a kousky rohlíku házel opět dál.

Pozorovali se, koukali si z očí do očí, pohledy byly propojené a smáli se jeden na druhého. Mikuláš něco šeptal. Něco si s krysákem povídal. Jak zajímavé a podivné okamžiky přináší život?

„Jéje, dědo, ono se to na mě usmálo!“

Jan Žižka: Otužilá plavkyně

Jazzclub

Soul Resolution – jazzmani s raperskou duší

Žijeme v éře kombinací. Vyhraňnost se už nenosí, zajímavější je prolínání, mísení, fúze. Na koncertě současné muziky se s čistým žánrem potkáte málokdy, zvláště jazz do sebe vsakuje téměř cokoliv – od vážné, latinskoamerické nebo etnické hudby po pouliční styly. Pondělní hosté rýmařovského jazzclubu, mezinárodní partička Soul Resolution, mísí jazz a soul s hip-hopem. Na první pohled trochu odvážný experiment, ale výsledek zas tak zběsile nezní.

Členové Soul Resolution se potkali na hudební univerzitě v dánském Odense, kam se vydali studovat každý svůj nástroj z různých koutů Evropy. Baskytarista Emil Møglich a bubeník Andreas Andersen jsou z Dánska, altsaxofonista Maciej Kadziela z Polska, pianista Vít Kříšťan je Čech. Čtveřici mladíků se skvělou technikou průpravou doplňuje Bohem nadaný zpěvák a showman Simon Solem, původem Nor. Zpívá anglicky a stejným jazykem se spolu dorozumívají členové kapely. Dokonalá ukázka globalizace.

Kapelu založil před třemi lety saxofonista Maciej Kadziela. „První setkání byl pro mě celkem zážitek. Nevěděl jsem, do čeho jdu. Když kluci spustili, spadla mi doslova sanice. Neskutečně to šlapalo a zpěvák měl v sobě tolik energie, že to vypadalo, že brzy odpálí celé péáčko,“ vzpomíná Vít Kříšťan. Hlavně jeho zásluhou se Soul Resolution, dosud koncertující především v Dánsku, objevili v českých klubech – poprvé před dvěma lety na open air festivalu Free Fest Troja a letos na podzimním turné po jedenácti českých městech, se zájždou do Nového Mesta nad Váhom.

Nejenom angličtina, ale hlavně hudba je mezinárodní jazyk, kterému v kapele rozumí všichni. „Do muziky přináší každý něco jiného a velmi osobitého. Skvěle se doplňujeme,“ potvrzuje Vít Kříšťan. Co hrače, to je podle něj svérázná osobnost – technicky precizní a přitom energický bubeník Andreas, tichý baskytarista Emil, který důrazně mluví skrz svůj nástroj, freejazzový saxofonista Maciej, autor strhujících sol i podkresových melodických linek, a výbušný zpěvák Simon s jedinečnou barvou hlasu, jaká by příslušela spíš Afroameričanovi. „Je fascinující, jak lehce se nám tvoří nový repertoár. Většinou se sejdeme, i po několika měsících, a někdo začne hrát melodický riff nebo pár akordů nebo groove a postupně se do toho zbytek přidává. Ve všech písních je potom kousek každého z nás a zároveň si každý najde něco, co se mu dobře hraje a v čem se dobře cítí,“ popisuje pianista.

Soul Resolution jdou přes hranice i stylů. Jedinečnost jejich hudby spočívá v mísení jazzu, soulu a hip-hopu ve vyváženém poměru. Jazz je přitom jasně dominantní, hip-hop nezní agresivně, procítěný soul pak působí jako kontrast k jeho energičnosti. Ve výsledku je to skvěle zahráný jazz s rapperem v čele.

Kapela před rokem a půl v Kodani natočila první album, vydání se dokončuje teprve teď, takže k dostání by měla být během dvou nebo tří měsíců. Autentický zážitek z živého koncertu v jazzclubu slibuje, že deska bude stát za to. ZN

Organizace a spolky

Kouzelná buřinka v Ratibořicích

Byla krásná a slunečná sobota 12. září. Ten den si klienti Kouzelné buřinky vybrali pro jeden ze svých poznávacích výletů. Tentokrát se vydali na Náchodsko, do Ratibořického údolí.

Výletu, jako obvykle, předcházela přiměřená teoretická příprava. Při společném posezení se všichni zjednodušenou formou seznamovali s životem a dílem významné české spisovatelky Boženy Němcové. Věnovali jsme se zejména období, kdy ještě jako malá Barunka Panklová žila v Ratibořicích u České Skalice, na statcích kněžny

Foto: archiv SPMP Rýmařov

Zaháňské. Některé překvapilo, že tato budoucí spisovatelka vlastně neměla žádné zvláštní vzdělání, jako dítě pobývala v rodině panského správce, kde se poprvé setkala s literaturou. Velký vliv na ni měla také její babička Magdalena Novotná, prostá venkovská žena. V dospělosti, už jako Božena Němcová, pozorovala spisovatelka život na vesnici a sbírala lidové pohádky. Tyto poznatky poté přetavila ve vlastní literární tvorbu. Největší pozornost v naší teoretické přípravě byla věnována vrcholnému dílu Boženy Němcové – povídce *Babička*.

A právě *Babička* se stala hlavním mottem pro naše poznávání života lidí před bezmála 200 lety. V Ratibořicích jsme se mohli seznámit se skutečným životem malé Barunky na Starém bělidle. Všechny naše výletníky udivovala skromnost obydlí její babičky. Někteří dokonce zjišťovali, jestli mohla Barunka z malého okénka slyšet zpívání nešťastné Viktorky u splavu. Viktorčin smutek, který na nás padal, jsme nakonec museli odplavit výtečnou zmrzlinou přímo u splavu. Tato „záračná“ medicína navíc uvolnila i ztěžklé nohy výletníků a my jsme se mohli vydat dál, do mlýna. Tam hlavně naši mužskou část zajímal přenos vodní síly na lopatky dřevěného kola, přes hřídele a dál na obrovské třecí kameny. Ze stejného náhonu čerpala vodu i vedlejší mandlovna prádla. Tu zase obdivovala děvčata. Dřevěnou, asi osm metrů dlouhou „žehličku“, která vypadala spíše jako obrovský tkalcovský stav, nikdo z nás ještě neviděl.

Největší pozornosti našich výletníků se však dostalo empírovému zámku, letnímu sídlu Kateřiny Vilemíny vévodkyně Zaháňské a princezny Kuronské, proslulé to hostitelky ruského cara Alexandra I. a knížete Metternicha. Překvapilo nás, že zámek, vcelku nenápadné venkovské sídlo, posloužil také v době napoleonských válek jako místo k setkání politiků a státníků, jehož výsledkem bylo uspořádání Evropy na několik dalších desetiletí.

Výklad zkušeného zámeckého průvodce nás přenesl nejen historií ratibořického zámku, ale směřoval nás i k přemýšlení o současnosti a budoucnosti. Co bude za několik málo nebo mnoho let? Bude se

podobná historie opakovat? Sejdou se mocní a ještě mocnější na ratibořickém či jiném zámku a budou opět rozhodovat o našem životě? Přáli bychom si, aby tak jako v povídkách Boženy Němcové vždy zvítězily mravní hodnoty nad silou zla.

Myšlenky na život na zámku a v podzámčí, na radosti a starosti obyčejných lidí v Ratibořicích či v Rýmařově, myšlenky na naše skvělé maminky a babičky nám všem doznívaly ještě cestou domů. A o tom, že se nám výlet více než vydařil, svědčil radostný smích výletníků, který se nesl celým autobusem.

Eva Sovišová, SPMP, p. s., Rýmařov

Sportovci z Kouzelné buřinky úspěšně reprezentovali Rýmařov

V pátek 25. září se konal ve Frýdku-Místku 19. ročník Sportovní olympiády pro mládež s mentálním postižením. O putovní pohár primátora města se utkali sportovci z Polska, Slovenska a České republiky. Závodili v běhu na 400 a 50 metrů, ve štafetě na 4 x 80 metrů, v hodu kriketovým míčkem, skoku do dálky a přetahování lanem.

Své síly s nadšením a bojovností změřili s ostatními 170 sportovci také dva borci z Rýmařova – Vladimír Litvik a Milan Sáblik. Společně se sportovci z Polárky Bruntál reprezentovali barvy Kouzelné buřinky Rýmařov. O tom, že naši sportovci nejsou žádná bččka, svědčí jejich celkové umístění v kategorii mužů, kde Milan Sáblik získal 1. místo a Vladimír Litvik 2. místo. V celkovém pořadí družstev obsadil rýmařovsko-bruntálský tým 2. místo, předběhli je pouze sportovci z Krnova. Gratulujeme.

Mezinárodní sportovní olympiáda je součástí celoroční sportovní olympiády, kterou organizuje Krajský výbor SPMP v Ostravě. Zahnuje soutěže pořádané všemi organizacemi Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP) v našem kraji. V Rýmařově organizujeme turnaj v pétanque a fotbálku. Na úspěchu sportovců z Kouzelné buřinky se jistě podepsala také aktivita SPMP v Rýmařově. Naši handicapovaní členové pravidelně trénují kondiční cvičení, míčové hry a kuželky, účastní se soutěží v bowlingu, leh-

ké atletice, plavání a v sálovém fotbálku. Sportovní aktivity mentálně handicapovaných lidí jsou velmi důležité pro jejich celkový rozvoj a integraci do většinové společnosti. Děkujeme všem, kteří naši činnost podporují a pomáhají nám.

Anežka Příkrylová, SPMP, p. s., Rýmařov

Foto: Lucie Camfrlová

Pozvánka na přednášku o Huntingtonově chorobě

Diakonie
Československá církev evangelická
Středisko v Rýmařově

Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě

Pořádá: Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě ve spolupráci s Diakoníí ČCE – střediskem v Rýmařově

Místo konání: Občerstvení Buřinka,
Sokolovská 30, Rýmařov

Datum, čas: 14. října od 14:00

Přednášející:

- neurolog, který se zabývá Huntingtonovou chorobou,
- pečovatel se zkušenostmi s péčí o pacienty s tímto neurodegenerativním onemocněním v pobytovém zařízení,
- zástupce Společnosti pro pomoc při Huntingtonově chorobě

Mezi přednáškami bude krátká přestávka a po přednáškách prostor na diskusi.

Přednáška je ZDARMA!

Přihlásit se můžete do 12. října na tel. čísle 604 570 210,
popř. e-mailem: rymarov@diakonie.cz

Těšíme se na setkání s Vámi!

Kurz studené kuchyně

Diakonie
Československá církev evangelická
Středisko v Rýmařově

Srdečně Vás zveme na kurz studené kuchyně, který bude probíhat 15. října 2015 v 16:00 v Kavárně – občerstvení Buřinka na Sokolovské ulici 30 v Rýmařově

Více informací o kurzu získáte na www.facebook.com/KavarnaObcerstveniBurinka nebo na tel. čísle 605 801 058

Těšíme se na Vaši účast
Zaměstnanci a uživatelé STD Buřinka

Občanské sdružení Stránské
pořádá

KAŠTÁNKOHRANÍ - 17. října od 15:00
Nedělní škola řemesel Stránské

- podzimní hry pro celou rodinu
- pečení brambor v popelu
- tvorba podzimních dekorací
- nově otevřená Pastýřova naučná stezka

Těšíme se na Vás!
www.stranske.websnadno.cz

IV. WESTERNOVÁ OPEN SHOW

Kemp Indiana, Rýmařov-Janovice, 10.10.2015, www.euwestern.eu

Do soutěže jsou zapojeny všechny show. Vítězem může být kdokoli v daných kategoriích.

Cena pro vítěze:

1. místo - socha Kempu Indiana,
medaile, diplom
100 \$
+ cestovní náklady

2. a 3. místo - medaile, diplom

Všichni soutěžící obdrží účastnický list.

Porota: - Western Arts Club
- diváci

K akci bude vydána
Výroční turistická známka.

Startovné 450 Kč,
pro členy WAC 350 Kč.

V letošním roce bude čtvrtá Open Show v disciplínách ovládnání biče, trikovém lasování, ovládnání revolveru a v hoďu nožem a tomahawkem. Jedná se pouze o show, do disciplín nebudou zapojeny povinné sestavy. Veškerá vystoupení budou probíhat v divadle La Skála, kromě vrhačských show (vrhačské kolbiště).
Veškeré rekvizity v režii soutěžících.

Začátek - 15:00
Konec - 19:00
Country Bál - 19:30-0:00
Vyhlášení vítězů - 20:30

Soutěž proběhne pouze při registraci minimálně pěti soutěžících nejpozději 10 dní před zahájením soutěže!
Objednávky, rezervace a přihlášky soutěžících: e-mail: gin@euwestern.eu, telefon: +420 608 732 948.
Veškeré informace naleznete na www.euwestern.eu

!! KONKURZ !!

DIVADELNÍ SPOLEK
PRÁDIVADLO RÝMAŘOV

VYHLAŠUJE KONKURZ NA

ZPÍVÁČÍHO HERCE NEBO ZPĚVÁKA VE VĚKU 23-33 LET

PRO HLAVNÍ ROU V MUZIKÁLOVÉM PŘEDSTAVENÍ

PRO SEZÓNU 2016 (LEDEN AŽ SRPEN).

ZÁJEMCI, VOLETE DO KONCE LISTOPADU 2015 NA TELEFONNÍ

ČÍSLO 773 566 608

NEBO PIŠTE NA EMAILOVOU ADRESU
niedobovabara@seznam.cz

Akce hradu Sovince

Co ukrývají hradní sklepy? – 10. až 11. října

Opojná vůně čajů, bylinek a svařeného vína
Šermířský program při netradiční prohlídce hradních sklepů a mučírny
Šermířské pověsti se skupinou šermu Revertar
Loutková pohádka divadla Kašpárkův svět
Nefalšované souboje na sekery, palcáty i meče
Premiéra středověkého divadelně-tanečního pásma
Čekání na purkmistra v 13:00 a 15:00
Sokolnické přílety dravých ptáků
11:00, 12:40, 13:50, 15:25

Stánkový prodej řemeslných výrobků a upomínkových předmětů
Neomezený pohyb po hradě včetně vyhlídkové věže

Hofmistrova závět' – slavnostní ukončení sezóny 28. října a 31. října až 1. listopadu

Nejúspěšnější scénky sezóny při netradiční prohlídce hradních zákoutí
Šermířsko-pohádkový program
... zve Dědictví

Z okolních obcí a měst

Žáci z Břidličné prožili Noc vědců

Pořadatelem této akce byla již popáté Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. I letos pozvala všechny zájemce o vědu a její taje do svých laboratoří a vědeckých pracovišť. Letošní ročník Noci vědců byl plný světla a světelných technologií.

Na takové akci nemohli chybět ani naši malí vědci z přírodovědného kroužku Studentského klubu Břidličná při základní škole. Proto se 25. září vydali za dobrodružstvím a rozhodně nelitovali, čekala na ně totiž doslova neuvěřitelná zastavení.

V Pevnosti poznání si zkusili postavit model budky pro netopýry, zahráli si čichové pexeso, logické hry a hlavolamy, namíchali koktejl proti otravě houbami, naučili se izolovat DNA z jahody, podívali se za dravci, vyzkoušeli si chemické pokusy nebo koukli pod vodní hladinu, samozřejmě pomocí mikroskopu.

To ještě nebylo všechno. Podívali se i do univerzitní botanické zahrady, kde viděli odchyt hmyzu a dozvěděli se o něm spoustu informací. Hmyz mohli i ochutnat, čehož všichni účastníci využili. Nemíjeli nad upravené larvy potemníka nebo smaženého cvrčka! Naši žáci nelenili ani cestou po zahradě, kde našli i kešku (geocache) a ochutnali ohnivý med.

Nakonec se podívali do hlavní budovy fakulty, kde na ně čekal fascinující svět rostlin pod mikroskopem, izolace chlorofylu, botanické puzzle či expozice katedry geologie.

K vidění by toho bylo ještě dost a dost, ale čas běžel a my rodičům slíbili, že ve 22 hodin budeme zpět v Břidličné. Příští rok pojedeme zase, ale zůstaneme určitě déle.

Fota a text: Mgr. Květa Děrdová

Děti z Dolní Moravice vypustily draky

Léto i se svými radovánkami už nám dalo sbohem a my se můžeme těšit na další zajímavé činnosti, které přicházejí s jednotlivými ročními obdobími, neboť každé období v roce má své kouzlo. K oblíbeným aktivitám podzimu patří bezesporu pouštění draků. Dospělí zavzpomínají na dětská léta, probouzí se v nich opět dětská hravost a naši nejmenší jsou plni nadšení a zážitků z oblohy poseté pestrobarevnými draky, kteří na rozdíl od nás umějí létat.

Ani my jsme si nechtěli nechat ujít tento krásný zážitek, proto jsme v úterý 29. září uspořádali každoroční drakiádu pro děti z naší základní a mateřské školy a jejich rodiče. Počasí nám přálo, vítr vynesl draky vysoko na oblohu a my jsme si užívali nádhernou podívanou. Po drakiádě nás na zahradě mateřské školy čekalo připravené ohniště, na němž si mohli všichni účastníci opéct špekáček. Děti obdržely medaile, diplomy a sladkou odměnu za účast. Velké poděkování patří všem rodičům, kteří pomáhali s pouštěním draků, bez jejich pomoci bychom si úterní odpoledne určitě tak hezky neužili.

Foto a text: Dagmar Kučerová, ředitelka ZŠ a MŠ Dolní Moravice

V Tvrdkově opravili kříž

Obec Tvrdkov dlouhodobě dbá o opravu a údržbu kulturních památek. Opraveny byly téměř všechny národní kulturní památky, nyní se obec zaměřila na další místní dominanty. V rámci dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj „Podpora obnovy drobných sakrálních staveb“ jsme v červnu požádali o neinvestiční dotaci na opravu ústředního hřbitovního kříže v Tvrdkově. Dotace byla obci schválena a po výběru firmy na realizaci projektu byla oprava provedena. Po zhlédnutí fotodokumentace jistě usoudíte, že se akce povedla. Opravou ústředního hřbitovního kříže došlo k celkovému zlepšení vzhledu místního hřbitova a jeho okolí. Věřím, že se tato úprava bude líbit spoluobčanům i návštěvníkům obce.

Jan Žédek, starosta Tvrkova

Fota: Svatopluk Bedřich

Svatohubertská mše už tuto sobotu

Již zítra, v sobotu 10. října, se v kostele Nejsvětější trojice v Malé Morávce uskuteční Svatohubertská mše s doprovodným programem. Na třetí ročník této akce zve všechny milovníky přírody a zájemce o lesnictví Spolek myslivců a přátel přírody z Jeseníků, Karlov pod Pradědem.

Ve 13 hodin začne v malomorávčeckém kostele mše svatá, kterou bude sloužit P. Marek Žukowski a zpěvem a hrou na dechové nástroje ji doprovodí myslivečtí trubači Rabštejn. Poté bude následovat obřad pasování na myslivce. Do řad společenství myslivců slavnostně přijmeme nového kamaráda v zeleném.

Po mši budeme pokračovat doprovodným programem v místním parku. Přednášku o chovu dravců nabídnou sokolníci, návštěvníci se mohou těšit také na přehlídku loveckých signálů, mysliveckých skladeb, lesní pedagogiku, výstavu trofejí a fotografií z přírody a lovu. Zájemci si budou moci zakoupit zvěřinový guláš. Svatohubertskou mši a následný program podpoří řada sponzorů, lesnických společností a podniků, kterým patří naše společné poděkování.

Za proseb ke svatému Hubertovi o přízeň a zajištění přívětivého podzimního počasí se těšíme nashledanou v Malé Morávce!

Zdenka Marková

hubertská mše

Svato

mše

10.10.2015

kostel
Nejsvětější Trojice
Malá Morávka

Pořadatel: Spolek myslivců a přátel přírody z Jeseníků, Karlov pod Pradědem

Od 13:00 hod. Svatohubertská mše,
slouží pan farář Mgr. Marek Žukowski.
Mši svatou budou doprovázet myslivečtí
trubači Rabštejn.

Doprovodný program
výstava fotografií, občerstvení, stánek LČR

Srdečně zveme milovníky přírody, širokou veřejnost,
myslivce i lesníky.

E. W. B. Servis, s.r.o.

Mgr. Jan Vinohradník
zemědělská činnost   Lesy Morava, s.r.o.
Radek Tvrdec - Rýmařov
Ing. Petr Kuba - Brno

Pozoruhodná místa na Rýmařovsku – 10. část

V našem regionu je mnoho malebných míst, významných památek i překrásných přírodních scenérií. Pro letošní soutěž jsme vybrali čtrnáct z nich. Mnoho z vás, čtenářů, si teď asi řekne, že uhádnout je bude jednoduché, vždyť kdo by neznal třeba Rešovské vodopády, rozhlednu v Nové Vsi či skalní masiv na Rabštejně. Ale opak bude pravdou. Vybrali jsme méně známá přírodní zákoutí a pozoruhodná místa, která byste v internetových fotogaleriích možná nenašli. Do našeho okruhu jsme nad rámec Rýmařovska tentokrát zařadili i Karlovu Studánku a její okolí.

Připomeňte si čtrnáct zajímavostí našeho regionu prostřednictvím soutěže a nechte se třeba inspirovat k výletu. Všem soutěžícím přejeme nejen příjemné zážitky při putování jesenickou přírodou

a Rýmařovskem, ale také úspěch v soutěži při poznávání jednotlivých zadání.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 14 s fotografií vyjde v RH č. 23/2015 v pátek 18. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do 7. ledna 2016. Jména výherců budou uveřejněna 15. ledna 2016 v prvním vydání RH příštího roku. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 10

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

.....

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

Wanschur a pan Misera

Tyto dva typy lidí byly zvláštní. Ten první, jenž pocházel z Jürgswalde v Čechách, byl sice počestný, upřímný muž, ale poněkud hrubý, protože se mu říkalo pravý „německý Michel“.

Když kohokoli oslovil, používal prý oslovení „Vy“. Byl vyučeným tkalcem, ale toto řemeslo neprovozoval, ačkoli měl v pokoji tkalcovský stav. Celé léto chodil kosit a přijímal polní práce, jak mu přišly pod ruku, protože to byl silný muž. V zimě pak porážel prasata, a když i toto skončilo, vázal kartáče a hotové zboží následně prodával. Tak žil rok od roku. Nejprve bydlel v obecním domku v Janušově nad drátovnou. Poté, co se jeho rodina rozrostla, si koupil domek v Harrachově, ve kterém žil až do roku 1833 a kde zemřel na cholera.

Ten druhý, pan Misera, byl naproti tomu rodilý Brňan, povoláním mydlář. Kromě toho částečně vzdělaný muž, deset let sloužil u dělostřelectva a po propuštění z vojenské služby dostal místo celního dozorce nad tabákem a solí.

Oženil se s velmi slušnou ženou z Litovle. Byl velké postavy, ale dost slabý. Měl však vojenský humor, v některých ohledech byl svéhlavý, v nejvyšší možné míře ctižádostivý a také odvážný.

Když byl v roce 1812 přeložen z Litovle, přišel do Rýmařova, a aby mohl bydlet v blízkosti náměstí, byl na radnici zavolán můj otec, aby dozorcí poskytl malý pokoj ve svém domě, což se také stalo. Zde pan Misera zůstal šest let.

Těmto dozorcům, jejichž instituce byla v té době zřízena, se říkalo také „Salzrűbsel“, neboť dohlíželi kromě tabáku na sůl. Morava dostávala od vlády kamennou sůl a Slezsko dostávalo bílou sůl.

Na Moravě tak nikdo, jedině pod pokoutou, nesměl mít nebo si nechat přivést bílou sůl. Na malých městech býval jen jediný obchod, kde se sůl prodávala ve velkém i v malém; teprve v roce 1826 byl tento monopol na sůl uvolněn a od té doby mohl se solí kamennou i bílou obchodovat, kdo chtěl.

Kdo měl ve Slezsku ovce a potřeboval kamennou sůl, měl jistě těžkosti ji sehnat. Musel u krajského úřadu zažádat o povolení a to mu bylo jen výjimečně kvůli ovčím poskytnuto, neboť Slezsko dostávalo přiděleno pouze bílou sůl.

V rýmařovském okrese bylo hodně lidí, kteří jedli jen bílou sůl a zkoušeli ji získat všemi myslitelnými způsoby. Ve Velké

Štáhli žili dva muži, kteří pašovali bílou sůl ze Slezska a tajně ji v Rýmařově prodávali. Velmi dobře si vzpomínám, že jsme bílou sůl doma používali, ačkoli u nás bydlel dozorce. Musel nad tím přivřít oko, neboť to bylo přísně zakázáno.

A tak byl v každém městě dozorce. Nenosil však žádnou zbraň, nýbrž měl jen obušek a přehozenou tašku, když šel třikrát týdně na obchůzku.

Bylo to zrovna v roce 1816 o senoseči, když můj otec nechal posekat naše louky a zmíněný Wanschur byl náš žnec.

Když Wanschur v jistý den u nás jedl svou snídani, zeptal se mého otce, zda ještě u něj bydlí Salzrűbsel, a když otec přisvědčil, vyprávěl Wanschur, že byl nedávno dozorce zmlácen do modra od pašeráků tabáku nad drátovnou u kříže v úvoze, že sotva mohl jít dál. Dělníci v drátovně sice zaslechli křik, ale když se vydali ven a spatřili, že to křičí dozorce tabáku, který už u nich pašované zboží hledal, tak mu nešli na pomoc, nýbrž jen klidně přihlíželi a nechali ho od jiných bít.

Můj otec na to vyprávění nic neřekl, protože u toho zrovna byl čtrnáctiletý syn Misery a snídal. –

Když kluk všechno vyslechl, odešel za svým otcem, jenž ještě ležel v posteli, a vyprávěl mu všechno, co slyšel od Wanschura.

Mezitím šel Wanschur s mým otcem na pole, kde mu byla přidělena práce. Poté, co můj otec přišel v poledne domů, dozvěděl se, že se po něm několikrát ptal pan Misera, aby mu vysvětlil urážku, o které se dozvěděl, neboť se jeho hrdost císařského služebníka nemůže přenést přes onu nechutnou pomluvu, že prý byl bit od sprostých lidí.

Můj otec mu naznačil, že mu nemůže říct nic určitého, protože Wanschurově řeči nevěnoval plnou pozornost, a že onen muž přijde večer k večeři, a tak s ním bude moci sám o té věci pohovořit.

Když nastal večer, přišel žnec Wanschur, opřel venku pod okno svou kosu, vstoupil do světnice, posadil se ke stolu a jedl předloženou večeři.

Sotva si však sedl, už přišel do pokoje pan Misera. V rozčilení přešel několikrát sem a tam, potom zůstal stát u stolu před Wanschurem a osopil se na něj se slovy: „Jak se opovažujete říct, že jsem u drátovny dostal výprask?“

Toto a ještě mnoho jiného mu vyčetl, zatímco Wanschur klidně pokračoval v jídle.

Zasypal jej rozčilenými výrazy a nakonec mu vyhrožoval, že ho zažaluje pro urážku na cti.

Wanschur měl ale po senoseči velký hlad, a tak nechal rozzlobeného protivníka stále mluvit, pokračoval v jídle a nechal si dobře chutnat. Konečně odložil příbor, vstal od stolu a zvolal svým basem: „Jo, jo! A to ste skvěle dostal, vy žalobníku, děte a zeptejte se enom těch drátařů, ti vás viděli a slyšeli, jak ste křičel a volal Ježiši Kriste, proto nechal minulý týden majitel hutě postavit na ten samý flek kříž, protože ste tak strašně volal Krista!“

Tato krutá, ale pravdivá slova hluboce otřásla panem Miserou, neboť všichni, kdo byli v pokoji, se z plných plic smáli. Misera přešel několikrát tam a zpět a zůstal stát před Wanschurem se slovy: „Jste hrubecl!“ A rychle zmizel ve dveřích.

Tak byl tento ctižádostivý a svéhlavý muž řádně vytrstán.

Jindy šel Misera na průzkum do Skal, jedné vdově prohledat dům, protože se o ní říkalo, že ve velkém pašuje tabák.

Tato ženština však byla velká a silná, a když k ní přišel dozorce sám beze zbraně a pomoci, využila pašeračka vhodného okamžiku, vyšklubla panu Miserovi obušek z ruky a pěkně ho hnala jeho vlastní zbraní, takže rychle utíkal, jen co dech popadl.

Po tomto vyčinění vlastním obuškem shledal dozorce nezbytným obrátit se na krajský úřad a požádat o zbraň. Tu také dostal a chodil pak vybaven obuškem, puškou a loveckou brašnou jako revírní myslivec.

Musím zde ještě poznamenat, že nedlouho po té příhodě přišla zmíněná žena ze Skal se zakázaným zbožím, jako byla bílá sůl, cukr, káva a šafrán, k nám, aby něco z těch věcí udala. Moje matka ji ihned upozornila, že u nás v domě bydlí dozorce a aby se měla na pozoru a snažila se se zakázaným zbožím zmizet.

Obří žena se řádně vylekala a krátce zprávala moji matku o tom, co se jí nedávno přihodilo v jejím vlastním domě, a současně ji prosila, aby jí nepozorovaně pomohla pryč.

Matka jí dala velký šátek, aby se zahalila, a jeden tovaryš vzal její ranec a podal jí ho oknem směřujícím ke Hřbitovní ulici. Matka doprovodila vyděšenou a strachem trnouce ženu až do Hřbitovní ulice a vzala si zpět šátek. Ona žena si přehodila ranec přes rameno, utíkala a už se nikdy nevrátila.

Tímto způsobem byla jedna ubohá osoba ušetřena velkého mučení a uchráněna před trestem a ztrátou svého bezcenného majetku.

Miserovi se obecně říkalo „Salzrübsel“, což nemohl vůbec vystát, naopak požadoval, aby byl titulován jako revizor tabáku.

Každé tři týdny procestoval svůj okres šestkrát a vždy zůstal po několik dnů mimo domov.

V okrese byl sám, a proto si to mohl rozdělit, jak chtěl. Často se nechal podplatit dary. Přijímal len, špek, maso a mouku, ano všechno, co mohla jeho rodina potřebovat, a často přinášel domů svou brašnu plně napěchovanou.

Jeho rodina sestávala ze tří synů a jedné dcery. Nejstarší syn s podporou přítele

a mecenáše studoval a už tenkrát byl zaměstnán jako sekretář zemského gubernia v Brně, takže mohl podporovat svého otce a posílat mu své obnošené šatstvo.

Náš pan Misera tedy vedle svého platu a vedlejších příjmů neměl žádnou nouzi.

Vždy byl dobře naložen a plný humoru. Jen když to při jeho kontrole nedopadlo podle jeho přání, což se týkalo nabytých darů, byl při návratu domů rozmrzelý.

Hněval-li se se svou ženou, která k němu však byla vždy mírumilovná a pozorná, vařil jídlo sám a nutil tu neustále dobrou a mírnou ženu, jež jedla jen malé porce, jíst za trest dvakrát tolik k obědu a po obědě se musela posadit do rohu u dveří na lavici u kamen a drát peř tak dlouho, dokud se s ní zase neudobřil. Poté ji uvol-

nil z té podivné situace a ona směla zase vést kuchyni. Pokud se však nechtěla podrobit tomu zvláštnímu trestu, zakusila jeho obušek.

Tato dobrá žena, na kterou si velmi dobře vzpomínám, zemřela v našem domě v roce 1817 na vodnatelnost.

Když můj otec následujícího roku dům prodal, musel se pan Misera vystěhovat. Přesídlil k Vincenci Romfeldovi (Dmýchač Vincenci¹), ale nezůstal u něj dlouho, protože byl přeložen z Rýmařova na jiné místo.

Tito dozorcí dohlíželi do roku 1826 spolu s tabákem i na sůl, proto dostali přezdívku „Salzrübsel“, poté se jim říkalo revizoři tabáku, potom dozorcí, později celní stráž a nyní finanční stráž nebo finanční dozorcí.

¹ Viz kapitolu *Bratři Dmýchači* v RH 09/2014. Pozn. red.

Užitečná informace

Na co nezapomenout při převzetí bytu

Spory o to, kdo poškrábal podlahu či rozbil umyvadlo, patří k nepříjemnému koloritu předávání pronajatého bytu zpět pronajímateli. Abyste se jim vyhnuli, je nutné podniknout řadu kroků už ve chvíli, kdy byt přejímáte a chystáte se do něj teprve nastěhovat. Základem je kvalitní předávací protokol.

Prvním předpokladem úspěšného převzetí nájemního bytu je samozřejmě platná nájemní smlouva. „Pokud ji uzavíráte před samotným převzetím bytu, je zapotřebí ve smlouvě den odevzdání bytu přesně označit, aby nevznikaly pochybnosti o tom, kdy má nájemce na nastěhování do bytu právo,“ říká Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Ujistěte se také, že byt vám předává oprávněná osoba. Často dochází k tomu, že byt předává nájemci do užívání někdo, kdo není jeho vlastníkem a ani k tomu nemá žádné pověření či souhlas.

Než podepíšete protokol o převzetí, měli byste si byt důkladně prohlédnout a seznámit se s jeho stavem, vybavením a ovládnutím přítomného zařízení. Narazíte-li na vady, které brání řádnému užívání bytu, je zapotřebí tyto vady vždy pronajímateli vytknout,

a to nejlépe hned v předávacím protokolu. Jako důkaz o existenci vad může posloužit například pořízená fotodokumentace.

Je vhodné seznámit se i se stavem společných prostor v domě. Nájemní smlouva by proto měla obsahovat popis společných částí domu, do nichž má mít nájemce přístup (například prádelna, sušárna, kočárkárna, zahrada). Pronajímatel by vám měl také ukázat, kde jsou umístěny uzávěry plynu, vody a vypínače elektrické energie. Platí-li v bytovém domě domovní řád, měli byste jej před převzetím bytu znát.

„Pronajímatel by měl také písemně upozornit budoucího uživatele bytu na případná rizika spojená s užíváním vybavení bytu a na povinnost provádět pravidelnou údržbu a případné povinné kontroly vybavení bytu. Platí zde doporučení: čím podrobněji, tím lépe. Nájemce a pronajímatel se tak do budoucna vyhnou sporům o případné závady nebo dokonce způsobenou škodu,“ doporučuje Lukáš Zelený.

Převzetí bytu by vždy mělo být potvrzeno písemným předávacím protokolem. Jaké zá-

kladní údaje by měl obsahovat?

- Označení účastníků a jejich zástupců. Prohlášení pronajímatele, že byt odevzdává do užívání nájemci, a prohlášení nájemce, že byt přijímá do užívání.
- Seznam a popis vybavení bytu, které je nájemce oprávněn užívat spolu s bytem.
- Popis stavu bytu, zjištěných závad (např. nefunkční elektrická trouba) a poškození (např. prasklé umyvadlo).
- Seznam a počet předávaných klíčů od bytu a společných prostor v domě.
- Stav, sériové číslo a umístění měřicích zařízení pro odečet stavu odebrané vody, tepla, plynu a elektřiny, je-li byt takovými zařízeními vybaven.
- Výčet dokumentace předávané nájemci spolu s vybavením bytu (např. návod k obsluze plynového kotle či elektrických přístrojů). *Vanda Jarošová, dTest*

Služby spojené s nájmem bytu – co musí pronajímatel zajistit?

Ve smlouvě o nájmu bytu by neměla chybět informace o tom, jaké konkrétní služby bude pronajímatel nájemci zajišťovat. Ať už však nájemní smlouva ujednání o službách obsahuje, či nikoli, některé služby jsou podle zákona nezbytné a pronajímatel má povinnost je nájemci zajistit. Které to jsou?

„Zákon výslovně stanovuje, že nezbytnými službami spojenými s nájmem bytu jsou odvoz a odvádění odpadních vod včetně čištění jímek, dodávky tepla, odvoz komunálního odpadu, osvětlení a úklid společných částí domu, zajištění příjmu rozhlasového a televizního vysílání, provoz a čištění komínů a případně provoz výtahu,“ uvádí Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu. V závislosti na okolnostech mohou být nezbytné i jiné druhy služeb.

Povinnost zajišťovat nezbytné služby má pronajímatel vůči nájemci po celou dobu trvání nájemního vztahu, bez ohledu na to, zda nájemní smlouva obsahuje ujednání o službách. Přestože taková situace bude spíše výjimečná, nájemce a pronajímatel se mohou ve smlouvě dohodnout i na tom, že pronajímatel není povinen zajišťovat ani nezbytné služby.

Zákon nově výslovně zakazuje, aby pronajímatel požadoval po nájemci jiná plnění než nájemné, zálohy na služby nebo úhrady za služby spojené s nájmem. „Těmito nepřipustnými plněními se rozumí například i platby vůči společenství vlastníků jednotek, jako jsou platby do fondu oprav nebo na administrativní správu domu. Tyto úhrady

nelze považovat ani za nájemné ani za služby spojené s nájmem bytu. Pronajímateli však nic nebrání v tom, aby tyto náklady zohlednil ve výši nájemného,“ vysvětluje Lukáš Zelený.

Pronajímatel i nájemce mají možnost se v nájemní smlouvě dohodnout na tom, že úhrady za služby budou hrazeny paušální částkou. Pokud zvolí tuto variantu, služby poskytované s nájmem bytu se nevyúčtovávají. Jinak je nájemce povinen platit pronajímateli zálohy nebo úhrady za služby a pronajímatel musí provádět pravidelné vyúčtování služeb.

Není-li v nájemní smlouvě dohodnuto jinak, je nájemce povinen hradit zálohy nebo úhrady za služby předem na každý kalendářní měsíc,

a to nejpozději do 5. dne příslušného kalendářního měsíce spolu s nájemným. Výši záloh si buď sjednají pronajímatel s nájemcem, nebo o ní v případě družstevních bytů rozhoduje bytové družstvo. „Stejně jako v případě ná-

jemného i tady platí, že pronajímatel může po nájemci požadovat složení peněžité jistoty, že nájemce zaplatí úhrady za služby spojené s nájmem bytu,“ doplňuje Zelený.

Markéta Barošová Lajdová, dTest

SPOTŘEBITELSKÁ
PORADNA

299 149 009
www.dtest.cz

Zajímavosti z přírody

O barvách podzimu aneb Vyberte si svůj přeliv

Asi nikdo se neubrání kráse barevného listí. Základních barev je sice málo – žlutá, hnědá, červená, zelená, ale jde o to všimnout si variet těchto barev, odstínů. Těch už je mnoho a v slunci vytvářejí bohatou a pestrou škálu. Stačí pár buků a javorů na pasece s podrostem ostružin a máme skvělou ukázkou přelivu jedné barvy v druhou.

Např. jediný ostružinový list září karmínem a odstíny žluté zeleně, jiný je převážně zelenožlutý a má bodové karmínové skvmění, jindy je skvrněn různě rozhozeno, ale i pravidelně uspořádáno dle žilkování, u některých listů je polovina rudá, polovina žlutá, případně jsou listy žluté či žlutozelené, ale mají červený lem, nebo jsou karmínové se žlutými puntíky. Nemáme tu tedy jen barvy, ale i vzory a pohled na skupinu takových listů proti slunci je prostě úžasný.

Javory jdou od zeleně po sytou žlutá od žluti po sytou červeně, v osikách najdeme odstíny oranžové, buky září žlutozeleně až hnědě. Jenže ta hněd není obyčejná, je to odstín do měděna. Podívejme se na takový list zblíz-

ka a pochopíme, čím se tento odstín liší od podobných barev listů z jiných druhů stromů, kde bychom spíše mluvili o sieně či okru. Řekne-li pak básník: „měděné buky jak pochodně planou“, budeme už vědět proč. Ke zvláštnostem podzimních nálad nepřispívají jen barvy samé, ač ty jsou základem pro malování obrazu v naší duši. Působí zde atmosféra období jako celek, zejména a konkrétně atmosféra prosluněného dne. Je to teplý vánek, blyskot pavučin, střídání světla a stínu, jejich kontrasty (buková nebo osiková větev na pozadí stínu doslova září – svítí – hoří), sytá modř oblohy vyžíhaná směrem k obzoru do bělava atd.

Barvy a obrazy v duši hřejí a zahalují nás jako pylový oblak. Tak se rodí hlubší cit nebo slovo a báseň, tak se obrozujeme, tak zrajeme, tak se krásou obohacuje náš život. V přelivu barev jako v přelivu nálad, nad nimiž se zastavujeme, abychom je nasáli a ponechali v sobě jako zkušenost a obraz toho, že příroda a my jsme v úzké spojitosti, kterou nechceme ztratit.

Miloš Zatloukal, KČT Rýmařov

Sport

Horní Město dějištěm motokrosového závodu Moravský drapák

Na Josefcě v Horním Městě se jel v sobotu 3. října volný závod v motokrosu Moravský drapák, poslední podnik letošního ročníku. Motokrosové závody jsou vždy velkým lákadlem pro jezdce i diváky a panuje na nich přátelská atmosféra, což se naplnilo i v Horním Městě. Na start se přihlásilo celkem 109 jezdců v sedmi kategoriích: MX1, MX2, Veterán A, Veterán B, Pitbike, Profi a Děti.

Výsledky závodu:

MX1	MX2	Děti	Pitbike
1. Pavel Dorotík	1. Jakub Štátný	1. Radek Novák	1. Marek Černý
2. Radek Kilchner	2. Michal Šimůnek	2. Josef Koutný	2. Michal Hecl
3. Ondřej Solnický	3. Ondřej Randus	3. Ondřej Vršan	3. František Vyroubal

Profi

1. Petr Dokoupil
2. Ladislav Faltus
3. Martin Lukášek

Veterán A

1. Roman Buček
2. Petr Dokoupil
3. František Kotásek

Veterán B

1. Bohdan Růžička
2. Pavel Holoubek
3. Antonín Peč

Rád bych touto cestou poděkoval všem sponzorům, dobrovolníkům a členům motoklubu za pomoc při pořádání tohoto závodu. Jiří Holeš, HoMe motoklub Horní Město

Foto: M. Škoda

Podzimní běh lyžařů

 SKI klub RD Rýmařov

Letos vyšlo na první podzimní sobotu (26. 9.) docela ucházející počasí a lyžařská chata ve Stráleckém údolí znovu ožila lesním během lyžařů, který pořádá Ski klub RD Rýmařov. Na startovní čáře se postavilo 113 závodníků a závodnic nejen z Rýmařova, ale i Jeseníku, Břidličné, Moravského Berouna, Vrbna pod Prádem a Mostů u Jablunkova.

Závodilo se ve čtrnácti kategoriích a naši nejlepší závodníci skončili takto: Petra Zahradníková (2. místo), Filip Krečmer (3. místo), Týna Baslarová (1. místo), Roland Wenzel (1. místo), Renata Andrýsková (2. místo), Ondřej Baslar (1. místo), František Sázel (2. místo), Karolína Ryšková (2. místo), Natálie Struhárová (1. místo), Adam Továrek (2. místo), Petr Andrýšek (3. místo), Lada Přecechtělová (1. místo), Alice Casciani (2. místo), Marek Sedláček (3. místo).

Velké poděkování patří sponzorům za podporu, všem závodníkům za hojnou účast, hlavně našim nejmenším a novým svěřencům, dále rodičům a trenérům za organizaci vydařeného závodu a v neposlední řadě těm, kteří si udělali čas a vyrazili do Stráleckého údolí povzbudit závodníky a dát si třeba hrníček čaje nebo kávy.

Další běžecké klání proběhne v sobotu 17. října v areálu střelnice Klubu biatlonu Břidličná.

Foto a text: Ladislav Baslar, Ski klub RD Rýmařov

Klub Jiu-jitsu Sebeobrana Rýmařov slaví 10. výročí založení

Rýmařovský klub sebeobranu slaví 10 let malých, ale i velkých úspěchů. Dovolte, abych vám popsal jejich průběh.

Rád bych začal příběhem jednoho z trenérů, samozřejmě s jeho svolením. Když mu bylo zhruba 9 let, nebyl u vrstevníků příliš oblíbený – ani ve škole, ani ve volnočasových aktivitách. Děti umějí být kruté, a jak už to bývá, patří k tomu i šikana. Onen chlapec byl šikanován, nicméně „chlapská“ hrdost mu nikdy nedovolila jít si stěžovat nebo se někomu svěřit.

Jednoho dne mu kamarád vyprávěl o kroužku sebeobranu, tehdy vedeném ještě pod SVČ Rýmařov. V tu chvíli se chlapec rozhodl se šikanou skoncovat a začal kroužek navštěvovat. Zde si byli všichni rovni. Nikdo se nikomu neposmíval za to, jak vypadá, z jaké rodiny pochází nebo odkud je. Všichni se snažili jen o jedno: učit se od staršího a technicky růst.

S přibývajícím léty se u chlapců zvyšovala fyzická i technická vyspělost. Když bylo zmíněnému chlapci 14 let, měl již 5. kyu (žlutý pás). V té době došlo k prvnímu incidentu na ulici, kdy byl napaden podnapilým mužem. Útočníkovi se hravě ubránil a zjistil, že všechen čas, který investoval do této aktivity, nepřišel na zmar.

Zhruba za rok se dříve šikanovaný chlapec účastnil svých prvních závodů (národního poháru). Spolu s dalším kamarádem z klubu skončili na druhém a třetím místě v kategoriích sebeobranu a sebeobranu proti zbrani. Nominovali se tak na mistrovství ČR. Zde svůj úspěch opakovali a nominovali se na mistrovství Evropy v Itálii. Toho se bohužel neúčastnili, protože se nepodařilo sehnat potřebné množství sponzorů, tolik důležitých, když se člověk dostává na vrcholovou úroveň. Další rok se opakovalo mistrovství ČR, kde se kamarádi opět umístili.

Jak šel čas, někdejší chlapec se stal trenérem, nejdříve přípravky, později i starších žáků. Dnes je několikanásobným vicemistrem ČR a profesionálním instruktorem sebeobranu. Toto je jeden z úspěchů zmiňovaných na začátku. Pro společnost možná malý, pro onoho chlapce však životní úspěch.

Chtěl bych se zeptat na osobní zkušenosti dalšího vynikajícího trenéra Marcela Regmunda. Marceli, povyprávěj nám prosím, jak to bylo s tebou.

Po dokončení školy a návratu do Rýmařova jsem toužil začít cvičit bojové umění. Nemohl jsem se rozhodnout, co přesně bych chtěl cvičit. Po krátké době jsem se dozvěděl o jiu-jitsu, ještě vedeném pod SVČ. Rozhodl jsem se tedy zkusit toto japonské bojové umění. Při příchodu jsem na sobě cítil malou nervozitu, ale po chvíli byla pryč a já na konci tréninku věděl, že to je to, co jsem hledal. Od začátku je mým trenérem a mistrem René Gilg. Každému žákovi se snažil předat to nejlepší ze svého umění. Právě jemu bych chtěl poděkovat, že jsem měl možnost s ním cvičit a dosáhnout vytouženého cíle – 1. dan (černého pásu). Teď už ale vím, že to je jen pomyslný cíl, stálo je co se učit a v čem se zdokonalovat.

Za deset let fungování prošel oddíl řadou změn. Měnila se místa, kde jsme cvičili, i lidé, se kterými jsem se na tréninku setkával. K velkým změnám došlo i v mém osobním životě. Přestěhoval jsem se do Ratiboře u Vsetína, mám rodinu, ale i tak jsem zůstal věrný cvičení jiu-jitsu. Založil jsem oddíl sebeobranu, který je pobočkou rýmařovského oddílu. Funguje již pátým rokem a má třicet členů. Do dalších let bych chtěl rýmařovskému klubu popřát hodně zdu.

Děkujeme za rozhovor. V neposlední řadě patří několik otázek dalšímu trenérovi klubu Jindřichu Prášilovi. Jindro, jak dlouho se věnuješ této aktivitě?

Přes 12 let.

Komu bys tento kroužek doporučil?

Klub cvičí jak jiu-jitsu, vhodné pro sport, tak i sebeobranu, kterou může dělat úplně každý. Tu lze rozdělit do několika částí, z nichž je možné si vybrat. Např. sebeobranu pro ženy, profesní sebeobranu pro soukromé bezpečnostní služby, zaměstnance pošt, řidiče MHD apod. a v neposlední řadě služební sebeobranu, která je vhodná pro policisty, záchranáře, hasiče a ostatní složky IZS.

Kdy a jak probíhají tréninky?

Tréninky pro děti jsou každé úterý a čtvrtek od 16:30 do 18:00, pro dorost každé úterý a čtvrtek od 18:15 do 20:00 a pro dospělé každý pátek od 20:00 do 22:00. Naše tělocvična se nachází u edrovického rybníka vedle sauny.

Co když mi tyto hodiny nevyhovují?

Žádný problém. Lze domluvit i soukromé lekce. S případnými dotazy nás může veřejnost kontaktovat třeba na emailu crs.cr@email.cz nebo na čísle 604 805 187.

Závěrem bych chtěl klubu popřát hodně dalších úspěšných let a poděkovat všem jeho členům za přízeň. *Michael Morávek*

Fota: archiv Sebeobranu Rýmařov

Rýmařovský desetiboj – druhá disciplína

Nádherně prosluněný první říjnový pátek přivítal rýmařovské desetibojaře na sportovním stadionu ZŠ Rýmařov. Na pořadu byla druhá disciplína – běh na střední trati. Účast byla ochuzena o nemálo skalních, zato se objevilo několik nových tváří.

Jako první odstartovali muži nejstarší kategorie C. V běhu na 600 m si skvěle vedl Josef Svedoník, následovaný Josefem Kočnarem a Jaroslavem Hofmanem. Na stejné trati soupeřily i ženy kategorie C, mezi nimiž i přes výrazný prvotní únik nakonec druhé Boženy Dokládalové zvítězila Alena Jurášová a jako třetí doběhla Vlasta Gromusová. Ženy B se utkaly v běhu na 800 m, ve kterém suverénně a ladně vyhrála Andrea Továrková před Lenkou Chodurovou a Evou Grenárovou. Plnou délku 1000 m absolvovaly jako první ženy kategorie A. Na posledním okruhu předvedly nádherný finiš první Šárka Kutová a druhá Martina Baruselová, třetí skončila Lenka Metelková. Mezi muži B dominoval výborným časem Aleš Bodlák, těsně stíhaný Ivo Sovišem a Karlem Stržínkem. Nejlepší výkon dne nepředvedl v kategorii mužů A na tisícovce nikdo jiný než obávaný fantom běžeckých disciplín Tomáš Gromus, který v čase 3:21 svěže prolétl cílem. O druhé a třetí místo se podělili Pavel Holub a Karel Toman.

Běžecké odpoledne se vydařilo po stránce počasí i hladké organizace, poděkování patří Aleně Jurášové a Miloslavu Sloukovi. Rýmařovský desetiboj rád přivítá nové zájemce. Pokračujeme třetí disciplínou, kterou bude listopadová střelba ze vzduchovky.

Za Rýmařovský desetiboj Karel Toman

Fota: Ivan Soviš, Jaroslav Hofman

Dorostenci zvítězili nad Svinovem

V neděli 20. září přivítali fotbaloví dorostenci Jiskry tým ze Svinova. První poločas byl v režii domácích, kteří byli velice aktivní, stále drželi míč na svých kopačkách a vytvářeli pěkné akce. Výsledkem byla brzká branka – v 7. minutě vyslal dlouhým outem Kubját Sekaninu a ten nedal gólmánovi šanci. O deset minut později připravil Vajdíků dobrou přihrávku Tomečkovi a ten ji proměnil v gól. Ve 24. minutě zahrávali rýmařovští roh a centr Tomečka dopravil hlavou do sítě Kováč. Ve 33. minutě Kubját opět našel aktivního Sekaninu a ten přidal svůj druhý gól v zápase. Hosté dokázali snížit na 4:1, když se po

standardní situaci prosadil hostující Lichovnick. Druhá půle už z obou stran nebyla moc aktivní, hra byla soustředěna především na střed hřiště. Hatrick mohl zkompletovat Sekanina, jenže nedokázal míč dopravit do odkryté brány. Běžela 54. minuta, když Jiří Orel přesně našel Tomečka a ten stanovil konečný výsledek na 5:1.

Sestava: Vilímek, Orel, Kováč, Kopeček, Kubját, Seifert (75' Lašák), Vajdíků, Nebes (85' Kraus), Sacký (68' Raušer), Sekanina (80' Matějčec), Tomeček.

Tomáš Durna, TJ Jiskra Rýmařov

Fota: Lenka Henychová

Rýmařov porazil oslabené Darkovičky

V neděli 4. října přivítala Jiskra na fotbalovém hřišti tým z Darkoviček. Utkání, ve kterém byli favority domácí, měl očekávaný průběh. Rýmařovští dorostenci drželi míč více na svých kopačkách a soupeře, který hrál pouze v deseti hráčích, jasně přehrávali.

Domácí se dostali do brzkého vedení, když v 6. minutě zahrával Kubját standardní situací, před hostujícím gólmánem se nejlépe zorientoval Sacký a otevřel skóre. To bylo od Rýmařovských z prvního poločasu bohužel vše. Hosté hráli v hlubokém bloku a domácím se nedařilo překonat jejich obrannou linii. Snažili se těžit z balonů nakopávaných za obranu, ty si ale soupeř pohlídal. Darkovičkám se dokonce podařilo srovnat, když samostatný nájezd na gólmána proměnil hostující Hanus.

Pokud chtěli domácí vyhrát, museli do dalšího poločasu vstoupit o dost aktivněji, s větším důrazem a lepším pohybem bez míče. To se jim dařilo a odměnou byla branka v 50. minutě, kdy Vajdíček našel Tomečka a ten poslal svůj tým do vedení. Druhou asistenci v zápase při-

dal Kubját, když jeho pas našel Sekaninu a ten zvýšil na 3:1. Běžela 60. minuta, Sekanina našel před brankou Vajdíka a ten pěknou individuální akci dokázal zvýšit skóre a přinést tak klid domácím. Hostům se nedařilo kombinovat a často ztráceli míče. Jednu takovou ztrátu potrestal Vajdíček, když mu míč naservíroval Sacký. Jiskra ožila a další branku přidal dokonce hostující Balgar, který si srazil míč do vlastní brány. Poslední branku přidal Vajdíček a stanovil tak konečný výsledek 7:2. Další zápas odehrají dorostenci v sobotu ve Vávrovicích.

Sestava: Vilímek – Válek (85' Kraus), Kováč, Kopeček Pavel, Kubját, Sacký, Vajdíček, Nebes (87' Juřena), Raušer (56' Lašák), Tomeček, Sekanina (76' Matějček). *Tomáš Durna*

Na fotbalového lídra z Karviné Jiskra nestačila

Fotbalisté Karviné ukončili rýmařovskou pouť domácím pohárem a zajistili si osmifinálové souboje s ligovou Mladou Boleslaví.

V minulém kole MOL cupu (poháru FAČR) se divizní Jiskra Rýmařov postarala o senzaci, když vyřadila ostravský Baník. Na lídra Fotbalové národní ligy z Karviné ale nestačila, byť v první půli měla překvapivě navrch. Trenér Karviné Jozef Weber poslal na trávník obměněnou sestavu z posledních utkání, zatímco rýmařovský Milan Furik poskládal to nejsilnější, co jen šlo.

V úvodu nebyl rozdíl soutěží mezi oběma protivníky vůbec znát. První tutovku si vytvořili domácí, Radek Němec obešel Tótha, vstřelil hezky, ale těsně vedle. Karviná hrozila spíše po centrech a střelami zpoza šestnáctky, ale ty nenašly cíl. Po půlhodině mohl jít do vedení znovu Rýmařov, ale vyznamenal se gólmán Andrejko, který vrazil dvě bomby Motyčky a posléze Radka Němce. Hosté toho v první půli moc nepředvedli, zato druhou začali raketově. Hned ve 46. minutě udělal chybu při vybíhání domácí brankář Kameník a Urgela měl snadnou práci – 0:1. Branka Jiskru zaskočila a Karviná získala na jistotě. Hosté si pak vytvořili solidní tlak, ale jejich střely šly buď vedle, nebo zasáhl gólmán Kameník. Po hodině hry mohl vyrovnat Ondruška. Otočil se na hranici šestnáctky, ale Andrejko vytáhl další výborný zákrok. V 73. minutě favorit zvýšil. Zpětnou přihrávkou Fialy pustil Duda na Glaseru a ten bombou vymetl šibenici – 0:2. Hned za tři minuty bylo definitivně hotovo. Glaser poslal přihrávkou mezi beky na Urgelu a ten přehodil brankáře – 0:3. Pak předvedl krásné sólo od vlastního pokutového území až před Kameníka karvinský Juřena, ale domácí gólmán jeho pokus k tyči vyškrábl na roh. Zmírnit porážku mohl z trestného kopu Ondruška, ale trefil jen tyč karvinské svatyně. Z postupu se tedy radovali druholigoví hosté, kteří se mohou těšit na soupeře zvučného jména, a sice Mladou Boleslav s Milanem Barošem.

Spokojen s postupem byl karvinský trenér Jozef Weber. „S výkonem jsem spokojený jen částečně, protože podle představ jsme hráli jen ve

Fota: Miroslav Škoda

druhé půli. V té první nám scházela rychlost a přesnost, takže o přestávce jsme v kabině museli zvýšit hlas. Od hráčů, kteří jsou na hraně sestavy, prostě očekáváme, že nám zamotají hlavu se skládáním základní jedenáctky. Pak si dali říct a už to bylo v pořádku,“ hodnotil utkání Weber.

Také kouč Rýmařova Milan Furik hráče za výkon chválil. „První poločas byl z naší strany výborný. Měli jsme tam dvě tři vyložené šance, takže minimálně jeden gól jsme dát mohli. Karviná hrozila jen ze standardek,“ zhodnotil první půli trefně Furik. „Druhá půle už byla o něčem jiném. Bohužel jsme okamžitě chybovali, přišel gól a už to jelo. Ale musím říct, že dneska jsme neměli tolik sil jako proti Baníku, abychom mohli hrát celých devadesát minut. Každopádně s naším vystoupením v poháru jsem hodně spokojený,“ uzavřel trenér Rýmařova letošní pohárové bitvy.

Pavel Habram, Bruntálský a Krnovský deník

Soukromá řádková inzerce

- **Hledám v Rýmařově k pronájmu malý byt** pro jednu starší osobu, pokud možno v přízemí nebo v domě s výtahem. Kontakt: 776 392 812.
- **Prodám chatku** po celkové renovaci a stavební pozemek 600 m² v Rešově, nedaleko Rešovských vodopádů, s hotovými základy včetně sklepa na výstavbu další zděné chaty, s rozvodem odpadů a elektrickou přípojkou i s revizí. Příjezdová cesta až k chatce. Cena: dle dohody. Tel.: 606 386 119.
- **Prodám byt 3+1** na Žižkově ulici 10 v Rýmařově. Cena 450 000 korun. Tel.: 776 784 649.

JAK VYJDE

Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU
bude v prodeji od **23. 10. 2015**

19/2015

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 15. 10. 2015
do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

ZUMBA Fitness + bodyforming

každé úterý od 18 hodin
tělocvična ZŠ pod kostelem

Těším se na vás od 13. 10. 2015
Tel.: 777 828 600

Marie Pechová

REKLAMA

v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

Areál RD Rýmařov - středisko Kasard
cca 800 m za hlavní
vratnicí směr Jamarlice

AKCE

Kontakt:
Štěpán Egida
Tel.: +420 725 424 516
egida.stepan@rdrymarov.cz

LIŠTA + ŘETĚZ

za 800 Kč

CENOVÁ BOMBA

běžná cena
kompletu
1.300 Kč

**ušetříte
500 Kč**

Pouze
do vyprodání
zásob

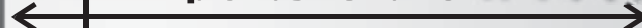
Pozor omezené
množství

„Kdo dřív přijde,
ten dřív bere.“

3/8 56 článků
1,5 mm šířka lišty
158SLHD009

www.katr.cz

toto je plocha
pro Vaši reklamu **1/4 A4**

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4 barevné obálky.....4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky ..... 2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky.....1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4 ..... 2 000 Kč
1/2 strany A4 ..... 1 000 Kč
1/4 strany A4 ..... 500 Kč
1/6 strany A4 ..... 350 Kč
1/8 strany A4..... 250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění
inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou.
Cena grafického zpracování je podle obtížnosti
a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce

Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou
10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se
příplácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374

E-mail: rymhor@seznam.cz

Redakce

toto je plocha
pro Vaši reklamu **1/4 A4**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 1. 10. 2015. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Redakce:** Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Příkrylová. **Redakční rada:** Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcrymarov.cz/horizont.php>
Vyšlo dne: 9. 10. 2015. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 15. 10. 2015. Další číslo vyjde 23. 10. 2015. **Grafická úprava novin:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 15 Kč

Akční slevy
až 3.600 Kč

STIHL

Nejkrásnější pohled
je na hotovou práci

Prodejní akce od 15. 9. do 30. 11. 2015

Markéta Slaměniková,

Malá Morávka 213

554 273 209, 723 912 274

Po - Pá 8:00-12:00 13:00-16:30

SIBÉRIJA RÝMAŘOV
PŘEROV MANCUSO

hala firmy EUROINTERMETALL s.r.o.
v Rýmařově, ul. 8. května (dříve GP)
občerstvení zajištěno, vstupné: 99,-

PROMARISDUO
MAREK MACUDA

sběrna: Nádražní ulice, Rýmařov

KOVOŠROT - MORAVIA CZ a.s.

▶ výkup odpadu

▶ kontejnerová doprava

▶ zpracování odpadu

▶ kontakty, info

NOVĚ

1 Kč / kg

(platí do odvolání akce)

▶ peníze
v hotovosti
ihned!

**VÝKUP!
PAPÍRU!**

Po - Pá 7.00 - 11.00 11.30 - 16.30 hod.

▶ výkup kovového odpadu

▶ sběrné místo ELEKTROODPADU

Zahájení výstavy „Rodný dům prof. MUDr. Otto Marburga v proměnách času“

v domě na náměstí Míru 3/216 (Lékárna Avion)

Pořádá Městské muzeum Rýmařov

Pondělí až pátek 8.00–16.00 hodin, víkendy dle předběžné dohody.

Jste srdečně zváni

Lékárna Avion – náměstí Míru 216/3, Rýmařov

Chřipka a nachlazení

Spektrum Imunactiv 100 tbl. + 30 Gummi zdarma

Kompletní multivitaminový a multiminerální přípravek s obsahem vit. C a zinku pro posílení imunity.

Běžná cena:
~~449 Kč~~

Akční cena:
383 Kč

Coldrex Noční léčba sirup 100 ml

Pomáhá od příznaků chřipky a nachlazení. Zajistí klidný spánek. Pro dospělé a děti od 12 let.

Běžná cena:
~~93 Kč~~

Akční cena:
73 Kč

Cemio Metric 308 SMART čelní teploměr

Vysoce přesné a rychlé měření do 1 sekundy. Paměť na 32 měření.

Běžná cena:
~~1133 Kč~~

Akční cena:
823 Kč

Maximální výhody a slevy jen se zákaznickou kartou.

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

Otevírací doba:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

Lékárna Avion

ZÁKAZNICKÁ KARTA

Lékárna Avion
nám. Míru 216/3
Rýmařov

Člen sdružení Moje Lékárna **mojelékárna+**